

Projekt z dnia 17 stycznia 2011 r.

ZAŁOŻENIA

DO PROJEKTU USTAWY O SUBSTANCJACH ZUBOŻAJĄCYCH WARSTWĘ OZONOWĄ

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	4
1.1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa	4
1.2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa	4
1.3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy	6
1.4. Możliwość podjęcia środków alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy	6
1.5. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa	6
1.6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia	6
2. PROPOZYCJE ROZSTRZYGNIEĆ	7
2.1. Przepisy ogólne	7
2.1.1. Zakres przedmiotowy ustawy	7
2.1.2. Zakres podmiotowy ustawy	7
2.1.3. Objaśnienie podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie	7
2.1.4. Operator	8
2.1.5. Zakaz produkcji substancji kontrolowanych	9
2.1.6. Pozostałe przepisy ogólne	9
2.2. Obowiązek prowadzenia przez operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej dokumentacji	13
2.3. Wspecjalizowana jednostka	14
2.4. Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej	15
2.5. Certyfikaty i inne wymagania kwalifikacyjne	16
2.5.1. Certyfikaty dla personelu	17
2.5.1.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla personelu	17
2.5.1.2. Jednostka certyfikująca personel, jednostki oceniające personel oraz podmioty prowadzące szkolenia dla personelu	17
2.5.2. Certyfikaty dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)	20
2.6. Obowiązki podmiotów prowadzących działalność związaną z systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową	20
2.7. Sprawozdawczość w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową	21
2.8. Opłata za substancje zubożające warstwę ozonową	22
2.9. Organy właściwe w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową	23
2.10. Nadzór i kontrola	23
2.11. Kary pieniężne	25
2.12. Zakres spraw, które powinny być przedmiotem aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania	26
2.13. Przepisy przejściowe	26
2.13.1. Karta Urządzenia i Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej	26
2.13.2. Wpływy z opłat za substancje kontrolowane	27
2.14. Zmiany w przepisach obowiązujących	27
2.15. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy	27
3. OCENA SKUTKÓW REGULACJI	27
3.1. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego	27
3.1.1. Administracja publiczna	27
3.1.2. Wspecjalizowana jednostka	27
3.1.2.1. Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych	28
3.1.2.2. Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych	28
3.1.2.3. Koszty związane z realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową	28
3.1.3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	29
3.2. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy	29

3.3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw	29
3.4. Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny	30
3.5. Wpływ na środowisko	30
3.6. Konsultacje	30

1. WPROWADZENIE

1.1. Aktualny stan stosunków społecznych w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Substancje zubożające warstwę ozonową określone w załączniku nr 1 do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 286 z 31.10.2009 r., str. 1) jako substancje kontrolowane były powszechnie wykorzystywane w Polsce w ilości rzędu nawet kilku tysięcy ton na rok w następujących zastosowaniach:

- 1) jako czynniki chłodnicze w urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła, zarówno stacjonarnych (znajdujących się w centrach handlowych, sklepach, zakładach przemysłowych, magazynach, szkołach, szpitalach i wielu innych budynkach użyteczności publicznej), jak i ruchomych (znajdujących się w różnego rodzaju pojazdach i innych środkach transportu),
- 2) jako czynniki spieniające do wytwarzania pianek, zwłaszcza poliuretanowych, oraz półproduktów do tych pianek,
- 3) jako czynniki gaśnicze w systemach ochrony przeciwpożarowej i gaśnicach,
- 4) jako gazy pędne w aerozolach i sprayach,
- 5) jako rozpuszczalniki,
- 6) jako surowce w procesach chemicznych,
- 7) jako czynniki ułatwiające procesy chemiczne.

Substancje te zostały w większości zastosowań zastąpione fluorowanymi gazami cieplarnianymi objętymi rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 842/2006 z dnia 17 maja 2006 r. w sprawie niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 161 z 14.06.2006, str. 1-1) lub innymi zamiennikami i są obecnie stosowane na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jedynie w następujących przypadkach:

- 1) do konserwacji i serwisowania urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła – tylko substancje HCFC (wodorofluorowęglowodory) pochodzące z odzysku i poddane recyklingowi lub regenerowane (z ograniczeniami wynikającymi z rozporządzenia (WE) 1005/2009),
- 2) do konserwacji i serwisowania systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic – tylko halony w zastosowaniach mających charakter krytyczny, określonych w rozporządzeniu Komisji (UE) nr 744/2010 z dnia 18 sierpnia 2010 r. zmieniającym rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, w zakresie zastosowań krytycznych halonów (Dz. U. UE nr L 218 z 19 sierpnia 2010 r.),
- 3) do celów laboratoryjnych i analitycznych – tylko w przypadkach dozwolonych przepisami unijnymi.

Tym niemniej duża ilość tych substancji (kilka tysięcy ton) wciąż jest zawarta w produktach (np. wyrobach zawierających pianki) oraz w urządzeniach (głównie chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła), systemach ochrony przeciwpożarowych i gaśnicach. Substancje te nie tylko niszczą warstwę ozonową (mają potencjał niszczenia ozonu (ODP) w granicach od kilku setnych (substancje HCFC) do dziesięciu (jeden z halonów), ale również większość z nich, w szczególności substancje CFC i HCFC, mają wysoki współczynnik ocieplenia globalnego (z reguły kilka tysięcy razy większy niż CO₂), co powoduje, że ich emisja powinna być ściśle kontrolowana, a wykorzystywanie ściśle monitorowane. Międzynarodowy obrót tymi substancjami jest obecnie bardzo ograniczony i ściśle regulowany postanowieniami rozporządzenia 1005/2009.

Należy dodać, że oprócz substancji zubożających warstwę ozonową określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 jako substancje kontrolowane, istnieją jeszcze inne substancje które także niszczą warstwę ozonową. Dlatego w rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009 wprowadzono kategorię „nowych substancji” obejmującą kilka substancji, w stosunku do których wprowadzono pewne ograniczenia. Te substancje będą również stanowiły w pewnym zakresie przedmiot projektowanej ustawy.

Oznacza to, że przepisami projektowanej ustawy objęta będzie znaczna liczba podmiotów prowadzących działalność w różnych sektorach gospodarki. Ocena skali oddziaływania projektowanej ustawy na te podmioty przedstawiona zostanie w punkcie 3 (Ocena Skutków Regulacji).

1.2. Aktualny stan prawny w dziedzinie, której dotyczyć ma projektowana ustawa

Podstawowymi aktami prawnymi w przedmiotowej dziedzinie są:

- 1) Konwencja wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej, sporządzona w Wiedniu dnia 22 marca 1985 r., ratyfikowana przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 25 czerwca 1990 r. (Dz. U. z 1990 r., Nr 98, poz. 488),
- 2) Protokół montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzony w Montrealu dnia 16 września 1987 r. i ratyfikowany przez Rzeczpospolitą Polską w dniu 25 czerwca 1990 r. (Dz. U. z 1990 r., Nr 98, poz. 490, 492 i 494 oraz z 2007 r., Nr 30, poz. 190).

Ww. akty prawne stanowią podstawę do wydawania przepisów europejskich i krajowych dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową. 1 stycznia 2010 r. weszło w życie rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 286 z 31.10.2009 r.) zastępujące rozporządzenie (WE) nr 2037/2000. Do rozporządzenia wydano rozporządzenie Komisji (WE) nr 744/2010 z dnia 18 sierpnia 2010 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, w zakresie zastosowań krytycznych halonów (Dz. U. UE nr L 218 z 19 sierpnia 2010 r.).

Obecnie w krajowym systemie prawnym funkcjonuje ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. U. Nr 121, poz. 1263, z późn. zm.). Ustawa weszła w życie bezpośrednio po akcesji Polski do Unii Europejskiej i była stosowana łącznie z rozporządzeniem (WE) nr 2037/2000 Parlamentu i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE nr L 244 z 29.09.2000 r.).

Dotychczas, do ww. ustawy, ukazało się 9 następujących rozporządzeń wykonawczych oraz ogłoszenie Ministra Środowiska:

- 1) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 11 sierpnia 2004 r. w sprawie ewidencji substancji kontrolowanych (Dz. U. Nr 185 poz.1911),
- 2) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie sposobu oznakowania produktów, urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających te substancje (Dz. U. Nr 195 poz. 2007),
- 3) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 6 sierpnia 2004 r. w sprawie wzoru karty urządzenia i instalacji zawierających substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 184 poz.1903),
- 4) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie kontroli szczelności urządzeń i instalacji zawierających substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 195 poz.2008),
- 5) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 2 września 2004 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla wyposażenia technicznego stosowanego przy wykonywaniu działalności związanej z substancjami kontrolowanymi (Dz. U. Nr 202 poz. 2071),
- 6) rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 16 sierpnia 2004 r. w sprawie programów kursów, przeprowadzania egzaminów oraz wzoru świadectwa kwalifikacji w zakresie substancji kontrolowanych (Dz. U. Nr 195 poz. 2009),
- 7) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wysokości stawki opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 13 poz. 107),
- 8) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 18 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 17 poz. 157),
- 9) rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 11 stycznia 2005 r. w sprawie wzoru sprawozdania o wpływach z tytułu opłaty za substancje kontrolowane (Dz. U. Nr 13 poz. 108),
- 10) ogłoszenie Ministra Środowiska o upoważnieniu wyspecjalizowanej jednostki na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową (Dz. Urz. MŚiGIOŚ Nr 1, poz. 20).

W związku z obowiązującym rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009 w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową obecnie funkcjonująca ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową wymaga zmiany.

Należy ponadto zauważyć, że obecnie procedowany jest projekt założeń do projektu ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych. Z uwagi na fakt, iż substancje zubożające warstwę ozonową są wykorzystywane w większości w tych samych zastosowaniach, co fluorowane gazy cieplarniane, projekt założeń do projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową powinien zostać w możliwie największym zakresie zharmonizowany z przepisami projektowanej ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

Efektym tego będzie uporządkowanie regulacji dotyczących produktów, urządzeń i systemów funkcjonujących z wykorzystaniem obu grup substancji i ułatwienie ograniczania emisji tych substancji. Należy podkreślić, że środowiska reprezentujące sektory gospodarcze, w których są wykorzystywane substancje zubożające warstwę ozonową i fluorowane gazy cieplarniane, w szczególności sektor

chłodnictwa i klimatyzacji, zdecydowanie nalegają na możliwie szybką harmonizację przepisów krajowych w odniesieniu do obu tych rodzajów substancji.

Należy ponadto nadmienić, że w związku z odmienną specyfiką definiowanych pojęć w regulacjach unijnych dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową i niektórych fluorowanych gazów cieplarnianych nie jest możliwe stworzenie wspólnej regulacji dla obu grup substancji.

1.3. Potrzeba i cel uchwalenia projektowanej ustawy

Niniejsze założenia do projektu ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową mają na celu wykonanie przepisów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową.

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 jest stosowane bezpośrednio w państwach członkowskich UE. Pewne kwestie wymagają jednak uregulowania w przepisach krajowych, w szczególności w zakresie organów właściwych do wykonania przepisów unijnych, sankcji za nieprzestrzeganie tych przepisów oraz określenia systemu gromadzenia i przekazywania przez określone podmioty danych niezbędnych do prowadzenia polityki umożliwiającej stosowanie tych przepisów na poziomie krajowym. Niezbędne jest także wprowadzenie uregulowań umożliwiających monitorowanie i kontrolę wykonywania, a także ocenę przez organy administracji publicznej efektywności realizacji regulacji, zarówno UE, jak i krajowych, dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową. Ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową wraz z przepisami wykonawczymi będzie stanowiła wykonanie i niezbędne uzupełnienie regulacji zawartej w rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009 i zastąpi dotychczasową ustawę z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.

1.4. Możliwość podjęcia środków alternatywnych w stosunku do uchwalenia projektowanej ustawy

Brak jakiegokolwiek alternatywy wobec uchwalenia projektowanej ustawy. Polska, jako państwo członkowskie UE, jest zobowiązana zapewnić wykonanie regulacji unijnych wymienionych w punkcie 1.2. i w niezbędnym zakresie wprowadzić odpowiednie unormowania krajowe, przy czym, zgodnie z art. 29 rozporządzenia (WE) 1005/2009, przepisy krajowe dotyczące ustanowienia kar za nieprzestrzeganie postanowień rozporządzenia należy wprowadzić do dnia 30 czerwca 2011 r. Projektowana ustawa oraz odpowiednie akty wykonawcze będą regulować na szczeblu krajowym wszystkie dotychczas wprowadzone przez Komisję Europejską wymagania związane z postępowaniem w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową.

1.5. Podmioty, na które będzie oddziaływać projektowana ustawa

Projektowana ustawa o substancjach zubożających warstwę ozonową dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową, a także z obrotem tymi substancjami,
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te substancje,
- 3) marszałków województw pobierających opłaty za substancje zubożające warstwę ozonową,
- 4) organów administracji rządowej,
- 5) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 6) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki.

1.6. Przewidywane skutki finansowe uchwalenia projektowanej ustawy i źródła ich pokrycia

Wejście w życie projektowanej regulacji nie spowoduje nowych skutków finansowych dla budżetu państwa, niż te, które wynikają z obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.

W projektowanej ustawie zostanie wyznaczona wyspecjalizowana jednostka upoważniona do gromadzenia danych zawartych w sprawozdaniach przekazywanych w związku z art. 27 rozporządzenia 1005/2009 przez podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach oraz do dokonywania analizy tych danych, jak również do prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów oraz do dokonywania analizy danych w nim zawartych.

Jednostka ta będzie też realizować zadania związane z realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową. Zakłada się, że koszty związane z

działaniami wyspecjalizowanej jednostki oraz utworzeniem centralnych systemów gromadzenia danych pokrywane będą ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy dodać, że w projektowanej ustawie przewiduje się wprowadzenie opłat za substancje kontrolowane i nowe substancje po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, które będą stanowiły dodatkowe wpływy do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Skutki finansowe projektowanej ustawy przedstawiono szczegółowo w Ocenie Skutków Regulacji (OSR).

2. PROPOZYCJE ROZSTRZYGNIEĆ

2.1. Przepisy ogólne

2.1.1. Zakres przedmiotowy ustawy

Ustawa dotyczyć będzie substancji zubożających warstwę ozonową wymienionych w załączniku 1 do rozporządzenia (WE) 1005/2009, zwanych dalej „substancjami kontrolowanymi”, oraz substancji zubożających warstwę ozonową, określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia (WE) 1005/2009, zwanych dalej „substancjami nowymi”.

Projektowana ustawa regulować będzie:

- 1) obowiązki podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową, a także z obrotem tymi substancjami oraz obowiązki podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te substancje,
- 2) zadania organów i jednostek właściwych w sprawach substancji kontrolowanych oraz postępowania z produktami, urządzeniami, systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, a także systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi te substancje,
- 3) sankcje za naruszenie przepisów dotyczących substancji kontrolowanych oraz produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, jak też systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierających te substancje.

2.1.2. Zakres podmiotowy ustawy

Projektowana ustawa dotyczyć będzie:

- 1) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji zubożających warstwę ozonową, zarówno kontrolowanych, jak i nowych, a także z obrotem tymi substancjami,
- 2) podmiotów użytkujących produkty, urządzenia i systemy zawierające te substancje,
- 3) marszałków województw pobierających opłaty za substancje kontrolowane,
- 4) organów administracji rządowej,
- 5) Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej,
- 6) Instytutu Chemii Przemysłowej, jako wyspecjalizowanej jednostki,
- 7) Państwowej Straży Pożarnej.

2.1.3. Objaśnienie podstawowych określeń użytych w projektowanej ustawie

Proponuje się zamieszczenie słowniczka pojęć używanych w projektowanej ustawie. W związku z tym proponuje się przyjąć, że ilekroć w ustawie jest mowa o:

- 1) certyfikacie – rozumie się przez to dokument wydany przez jednostkę certyfikującą, potwierdzający, że osoba lub przedsiębiorca spełnia wymagania określone w ustawie,
- 2) ilości substancji kontrolowanych zawartych w:
 - a) urządzeniach chłodniczych, klimatyzacyjnych i pompach ciepła – rozumie się przez to maksymalne dopuszczalne napełnienie pojedynczego obiegu czynnika chłodniczego, określone w specyfikacji technicznej producenta danego urządzenia,
 - b) systemach ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to maksymalne napełnienie całego systemu ochrony przeciwpożarowej,
 - c) gaśnicach - rozumie się przez to maksymalne dopuszczalne napełnienie gaśnicy, określone w specyfikacji technicznej producenta danej gaśnicy;

- 3) instalacji - w stosunku do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła – rozumie się przez to łączenie dwóch lub większej liczby elementów lub obiegów zawierających bądź mających zawierać czynnik chłodniczy w postaci substancji kontrolowanej, w celu zmontowania układu w miejscu jego eksploatacji, w tym łączenie przewodów czynnika chłodniczego układu w celu zamknięcia obiegu czynnika chłodniczego, niezależnie od konieczności napełnianie układu po zakończeniu montażu,
- 4) instalacji - w stosunku systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic – rozumie się przez to łączenie po raz pierwszy jednego lub większej liczby zbiorników zawierających lub mających zawierać czynnik gaśniczy w postaci substancji kontrolowanej z przynależnymi elementami w miejscu eksploatacji tych zbiorników i przynależnych elementów, z wyłączeniem tych elementów, które nie mają wpływu na przechowywanie czynnika gaśniczego przed jego uwolnieniem w celu ugaszenia pożaru,
- 5) konserwacji lub serwisowaniu - w stosunku do urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła – rozumie się przez to wszystkie czynności, z wykluczeniem dokonywania odzysku i sprawdzania pod względem wycieków, związane z dostaniem się do obiegów zawierających lub mających zawierać substancje kontrolowane, zwłaszcza wypełnienie systemu substancjami kontrolowanymi, usuwanie jednego lub większej ilości elementów obiegu lub urządzenia, ponowny montaż dwóch lub większej ilości obiegu lub urządzenia oraz naprawy nieszczelności,
- 6) konserwacji lub serwisowaniu - w stosunku do systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic – rozumie się przez to wszystkie czynności związane z pracami prowadzonymi na zbiornikach zawierających lub mających zawierać czynnik gaśniczy w postaci substancji kontrolowanej z przynależnymi elementami w miejscu eksploatacji tych zbiorników i przynależnych elementów, z wyłączeniem tych elementów, które nie mają wpływu na przechowywanie czynnika gaśniczego przed jego uwolnieniem w celu ugaszenia pożaru,
- 7) operatorze – rozumie się przez to osobę fizyczną lub prawną sprawującą faktyczną kontrolę nad technicznym działaniem urządzeń lub systemów objętych ustawą,
- 8) produkcie - rozumie się przez to wyrób nie będący urządzeniem, systemem klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, systemem ochrony przeciwpożarowej ani gaśnicą, zawierający substancje kontrolowaną,
- 9) ruchomym urządzeniu – rozumie się przez to urządzenie, które jest zwykle przemieszczane podczas eksploatacji, z wyłączeniem urządzeń stanowiących systemy klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych,
- 10) ruchomym systemie ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to system ochrony przeciwpożarowej, który jest zwykle przemieszczany podczas eksploatacji,
- 11) systemie klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych – rozumie się przez to układ elementów zawierający substancję kontrolowaną, którego celem jest obniżenie temperatury i wilgotności powietrza w kabinie pasażerskiej pojazdu, umieszczony w pojeździe silnikowym kategorii M1 lub N1, w rozumieniu załącznika nr 1 do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 października 2005r. w sprawie homologacji typu pojazdów samochodowych i przyczep (Dz. U. Nr 238, poz. 2010, z późn. zm.),
- 12) systemie ochrony przeciwpożarowej – rozumie się przez to stacjonarny lub przemieszczający się w trakcie eksploatacji zbiornik lub szereg połączonych zbiorników wraz z elementami towarzyszącymi, zainstalowanymi ze względu na określone zagrożenie przeciwpożarowe na określonej przestrzeni, urządzeniu – rozumie się przez to każde, zawierające substancje kontrolowane, urządzenie chłodnicze, klimatyzacyjne i pompę ciepła lub urządzenie zawierające rozpuszczalniki, z wyłączeniem systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych; w każdym przypadku, gdy w ustawie będzie mowa o urządzeniu oznaczać to będzie również instalację rozumianą jako urządzenie podstawowe wraz z elementami towarzyszącymi, w szczególności zewnętrznymi obiegami substancji kontrolowanej, zaworami, złączkami, przyrządami pomiarowymi,
- 13) oddziale - rozumie się przez to oddział w rozumieniu art. 5 ust 4 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2004 r. Nr 173, poz. 1807, z późn. zm.).

Zakłada się, że regulacje dotyczące produktów, urządzeń, systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic zawierających substancje kontrolowane będą miały zastosowanie także do produktów, urządzeń, systemów klimatyzacji, w niektórych pojazdach silnikowych systemów ochrony przeciwpożarowej i gaśnic, uzależnionych od substancji kontrolowanych.

2.1.4. Operator

Proponuje się, aby w ustawie wprowadzić pojęcie operatora, przez którego rozumie się, zgodnie z definicją podaną w punkcie 2.1.3. osobę fizyczną lub prawną sprawującą faktyczną kontrolę nad technicznym działaniem urządzeń i systemów objętych ustawą.

Z uwagi na konieczność zapewnienia jednoznacznej identyfikacji operatora dla każdego urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, proponuje się wprowadzenie w projektowanej ustawie następujących rozwiązań.

Po pierwsze, konieczne jest wskazanie, że sprawowanie przez operatora faktycznej kontroli nad technicznym działaniem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej oznacza:

- 1) pełny dostęp do urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, umożliwiający nadzorowanie jego elementów i ich funkcjonowania oraz możliwość przekazania pełnego dostępu do urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej osobom trzecim,
- 2) codzienną kontrolę funkcjonowania lub działania urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, w tym podejmowanie decyzji o jego włączeniu lub wyłączeniu,
- 3) podejmowanie decyzji w sprawach finansowych i technicznych dotyczących modyfikacji urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, w szczególności wymiany poszczególnych elementów, zainstalowanie detektora wycieków, podejmowanie decyzji w sprawie modyfikacji ilości substancji kontrolowanych zawartych w urządzeniu lub systemie ochrony przeciwpożarowej oraz decyzji dotyczących kontroli, w tym kontroli szczelności, bądź naprawy urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej.

Po drugie, konieczne jest wskazanie, że przepisy dotyczące operatora, stosuje się również do jednostki nieposiadającej osobowości prawnej. Wynika to ze specyfiki polskiego prawa, według którego osobowości prawnej nie posiadają takie podmioty, jak spółki cywilne, spółki osobowe, stowarzyszenia zwykłe, wspólnoty mieszkaniowe, państwowe i samorządowe jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, organy władzy publicznej, oddziały osób prawnych, a wszystkie w/w podmioty mogą pełnić rolę operatora.

Po trzecie, niezbędne jest przyjęcie, że w przypadku braku możliwości ustalenia operatora, za zobowiązania operatora odpowiada właściciel urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej. Pomoże to w przypadkach trudności w ustaleniu, kto jest operatorem urządzenia lub systemu.

Ze względów praktycznych zakłada się, że operator może zlecić osobie trzeciej, w formie pisemnej umowy zlecenia, sprawowanie kontroli nad technicznym działaniem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej. W takim przypadku operator ponosi nadal pełną odpowiedzialność za wykonywanie obowiązków wynikających z przepisów ustawy i regulacji Unii Europejskiej.

Osoba fizyczna, prawna lub jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej stanie się operatorem urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej w dniu dostarczenia tego urządzenia lub systemu na miejsce jego funkcjonowania, a w przypadku, gdy urządzenie lub system ochrony przeciwpożarowej wymaga instalacji - w dniu zakończenia instalacji i napełnienia urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej substancją kontrolowaną.

2.1.5. Zakaz produkcji substancji kontrolowanych

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 zakazuje produkcji substancji kontrolowanych z wyjątkiem produkcji i stosowania ich w charakterze substratów, czynników ułatwiających procesy chemiczne, nieodzownych zastosowań laboratoryjnych i analitycznych oraz sytuacji określonych w art. 11 tego rozporządzenia, a także substancji nowych.

Należy także dodać, że zgodnie z ww. rozporządzeniem za produkcję substancji kontrolowanych nie uważa się substancji odzyskanych, poddanych recyklingowi lub zregenerowanych, ani nieznacznych ilości, które znajdują się w produktach w ilościach śladowych lub są emitowane podczas procesu wytwórczego.

Proponuje się, aby w projektowanej ustawie zapisać, że za produkcję substancji kontrolowanych lub substancji nowych nie uważa się również wytwarzania mieszanin zawierających, odpowiednio, substancje kontrolowane lub substancje nowe, z wykorzystaniem substancji wcześniej wyprodukowanych.

2.1.6. Pozostałe przepisy ogólne

Zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1005/2009, na wniosek właściwego organu państwa członkowskiego, Komisja Europejska może zezwolić na odstępstwa od przepisów art. 5 i 6, 17(1) oraz Załącznika VI do rozporządzenia.

Niezbędne wydaje się wydatkowanie określenie w projektowanej ustawie procedury zgłaszania przez podmioty wniosków o odstępstwa od przepisów rozporządzenia na podstawie art. 11 ust. 8, art. 12 ust. 3, art. 13 ust. 4, art. 17 ust. 3 i ich rozpatrywania przez właściwą władzę przed zgłoszeniem do Komisji Europejskiej. Proponuje się więc, aby przed wystąpieniem właściwej władzy do Komisji z wnioskiem o odstępstwo podmiot taki miał obowiązek złożenia wniosku do właściwej władzy celem weryfikacji. Proponuje się, aby właściwą władzą był w tym przypadku minister właściwy do spraw środowiska.

Wniosek składany będzie w formie pisemnej oraz w formie pliku elektronicznego, w języku polskim i angielskim. Wniosek powinien zawierać imię i nazwisko oraz podpis osoby, która go sporządziła oraz następujące informacje:

- 1) datę złożenia wniosku,
- 2) przedmiot wniosku,
- 3) przewidywaną datę wdrożenia rozwiązania alternatywnego oraz ilość substancji kontrolowanej wnioskowanej w poszczególnych latach aż do tej daty,
- 4) odniesienie do właściwego artykułu rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, na podstawie którego podmiot występuje z wnioskiem,
- 5) dane kontaktowe podmiotu – Wnioskodawcy,
- 6) szczegółowy opis zastosowania substancji kontrolowanej,
- 7) ilość substancji kontrolowanej (w kg) wyemitowaną w tym zastosowaniu w każdym z dwóch lat poprzedzających datę rozpoczęcia jej stosowania zgodnie z wnioskiem oraz kolejnych lat aż do przewidywanej daty wdrożenia rozwiązania alternatywnego oraz informację, jaki procent zastosowanych ilości stanowiła ta emisja w poszczególnych latach,
- 8) opis wyposażenia, jakie zostało zainstalowane i procedur, jakie zostały wprowadzone w celu ograniczenia emisji substancji kontrolowanej z zastosowania, którego dotyczy wniosek,
- 9) opis wyposażenia, jakie zamierza się zainstalować i procedur, jakie zamierza się wprowadzić w celu ograniczenia emisji substancji kontrolowanej z zastosowania, którego dotyczy wniosek,
- 10) ilość substancji kontrolowanej (w kg) wykorzystywanej w tym zastosowaniu w każdym z trzech lat poprzedzających datę rozpoczęcia jej stosowania zgodnie z wnioskiem oraz kolejnych trzech lat,
- 11) ilość substancji kontrolowanej (w kg) zmagazynowanej z przeznaczeniem do wykorzystania w zastosowaniu, którego dotyczy wniosek,
- 12) w przypadku, gdy zakłada się przywóz substancji kontrolowanej do zastosowania, którego dotyczy wniosek – nazwę i dane kontaktowe uprawnionego importera; w przypadku, gdy zakłada się, że substancja kontrolowana do zastosowania, którego dotyczy wniosek będzie produkowana – nazwę i dane kontaktowe producenta oraz miejsce produkcji,
- 13) ilości substancji kontrolowanej (w kg) przeznaczonej do zaimportowania lub wyprodukowania do zastosowania, którego dotyczy wniosek w roku złożenia wniosku i w kolejnych trzech latach,
- 14) opis problemów technicznych, jakie należy rozwiązać dla wprowadzenia rozwiązań alternatywnych, związanych ze spełnieniem wymagań technicznych, bezpieczeństwem, legislacją, okresem życia, sprawami inżynierskimi i ewentualnymi innymi przeszkodami,
- 15) opis każdego rozwiązania alternatywnego dla substancji kontrolowanej, której dotyczy wniosek, które albo było sprawdzane albo jest aktualnie sprawdzane, z uwzględnieniem alternatywnych substancji, które nie są jeszcze dostępne na rynku; dla każdego z tych rozwiązań - jego zalety i wady; dla każdego rozwiązania, jakie zostało odrzucone – szczegółowe uzasadnienie przyczyn odrzucenia,
- 16) dla każdego rozwiązania aktualnie rozważanego - aktualny stan jego sprawdzania, prowadzonych badań lub wdrożenia oraz główne przeszkody w jego zastosowaniu wraz z określeniem terminu, w którym zostanie zakończone wdrożenie,
- 17) jakiegokolwiek inne informacje, które mogą wspomóc wniosek – np. socjoekonomiczne uwarunkowania związane z wnioskiem i konsekwencje nieprzyznania odstępstwa, którego dotyczy wniosek.

Jeśli wniosek dotyczyłby kilku oddziałów podmiotu, powyższe dane w punktach 5-17 należy podać dla każdego oddziału oddzielnie.

Minister właściwy do spraw środowiska po zasięgnięciu opinii wyspecjalizowanej jednostki, mógłby w ciągu 30 dni od daty złożenia wniosku wystąpić do podmiotu ubiegającego się o odstępstwo od przepisów rozporządzenia na podstawie art. 11 ust. 8, art. 12 ust. 3, art. 13 ust. 4, art. 17 ust. 3, o

uzupełnienie lub wyjaśnienie informacji zawartych we wniosku. Jeżeli wniosek nie będzie spełniał wymogów formalnych, minister właściwy do spraw środowiska wezwie podmiot do usunięcia braków w terminie 14 dni, pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia.

Minister właściwy do spraw środowiska udzieliłby zgody albo odmawiał jej udzielenia, w terminie nie dłuższym niż 30 dni od dnia złożenia wniosku lub otrzymania uzupełnienia lub wyjaśnienia, o którym mowa wyżej lub otrzymania wniosku poprawionego po usunięciu braków.

Minister właściwy do spraw środowiska przekazywałby następnie niezwłocznie wnioski do Komisji Europejskiej.

Proponuję się, aby minister właściwy do spraw środowiska określił, w drodze rozporządzenia wzór wniosku, uwzględniając wymagania formalne przedstawione wyżej oraz wytyczne Komisji Europejskiej.

W celu zharmonizowania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych z przepisami dotyczącymi fluorowanych gazów cieplarnianych zakłada się, że w ustawie zawarte będzie zastrzeżenie, iż przedsiębiorca będzie mógł przyjąć dostawę substancji kontrolowanej, jeżeli zapewni, że dostawę taką będzie odbierała osoba posiadająca certyfikat dla personelu, odpowiedni do wykonywanych przez tę osobę czynności związanych z substancjami kontrolowanymi.

Brak takiego obowiązku, w kontekście całego rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, mógłby być interpretowany w ten sposób, że przyjmujący dostawy substancji kontrolowanych nie musiałby posiadać certyfikatu.

Przez odbiór dostawy substancji kontrolowanej należy rozumieć formalne potwierdzenie przez upoważniony personel przedsiębiorcy przyjęcia pojemników zawierających te substancje na stan magazynowy przedsiębiorcy w celu ich wykorzystania do czynności wykonywanych przez personel przedsiębiorcy wymagających posiadania certyfikatu dla personelu. Zakazuje się przekazywania, odpłatnie, bądź nieodpłatnie, substancji kontrolowanych osobom prywatnym na ich własne potrzeby z wyjątkiem przekazywania w ramach usługi instalacji, konserwacji lub serwisowania urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej, a także gaśnic, udokumentowanej fakturą VAT.

Proponuje się także zapisanie w projektowanej ustawie, że przepisy dotyczące odzysku substancji kontrolowanych z urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz przyjmowania dostaw substancji kontrolowanych stosuje się również do ruchomych urządzeń i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej. Wprawdzie przepisy art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 odnoszą się wyłącznie do stacjonarnych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, to jednak art. 22 rozporządzenia dotyczy odzysku substancji kontrolowanych także z ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej przez odpowiednio wykwalifikowany personel, czyli personel posiadający odpowiednie certyfikaty. Proponuje się też, aby w projektowanej ustawie zapisać, że przepisy dotyczące odzysku substancji kontrolowanych stosuje się również do systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych. W przypadku systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych przepisy dotyczące dostaw substancji kontrolowanych, a także instalowania, serwisowania lub konserwacji takich systemów nie będą miały zastosowania, gdyż napełnianie urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych chlorofluorowęglowodorami jest zakazane na mocy rozporządzenia 1005/2009, a wodorochlorofluorowęglowodorów nie stosuje się do napełniania takich systemów ze względów technicznych.

Art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) 1005/2009 nakłada na operatorów obowiązek sprawdzania urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej pod względem wycieków.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych oraz Komendantem Głównym Państwowej Straży Pożarnej, określił w drodze rozporządzenia, szczegółowe wymagania, jakie muszą być spełnione przy przeprowadzaniu kontroli szczelności urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych, uwzględniając parametry techniczne tych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz bezpieczeństwo podczas przeprowadzania kontroli szczelności. Proponuje się też, aby przy formułowaniu tych wymagań minister kierował się potrzebą ich zharmonizowania z wymaganiami dotyczącymi kontroli szczelności ustalonymi przez Komisję Europejską dla urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane w rozporządzeniu Komisji nr (WE) 1516/2007 i dla systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane w rozporządzeniu Komisji nr (WE) 1497/2007.

Ponadto zakłada się, że podmiot wprowadzający na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produkty, urządzenia, systemy ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnice, zawierające substancje kontrolowane, a także pojemniki zawierające te substancje, będzie zobowiązany do umieszczania na nich odpowiedniej etykiety oraz dołączenia instrukcji dotyczącej ich przeznaczenia i funkcjonowania. Zakłada się, że etykiety oraz instrukcje będą musiały być sporządzane w języku polskim.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw gospodarki po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do środowiska określił, w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób etykietowania produktów, urządzeń systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane, a także pojemników zawierających takie substancje, uwzględniając konieczność ich jednoznacznej identyfikacji;
- 2) wzór etykiety, uwzględniając zróżnicowanie etykiety w zależności od rodzaju substancji kontrolowanej oraz stopnia zagrożenia dla warstwy ozonowej, składu chemicznego, pochodzenia i przeznaczenia danej substancji kontrolowanej,

biorąc pod uwagę wymagania odnośnie etykietowania zawarte w rozporządzeniu (WE) 1005/2009.

Ponadto, w związku z procedowaniem projektu założeń do ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych, wydaje się zasadne, aby minister uwzględnił konieczność zharmonizowania wymagań dotyczących etykietowania z wymaganiami dotyczącymi etykietowania produktów, urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej i pojemników zawierających fluorowane gazy cieplarniane określonymi w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1494/2007 z dnia 17 grudnia 2007 r., określającym zgodnie z rozporządzeniem nr 842/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (WE), formę etykiet oraz dodatkowe wymogi dotyczące etykietowania produktów i urządzeń zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane.

Art. 13 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zezwala, w drodze odstępstwa od przepisów art. 5 ust 1, dotyczącego zakazu wprowadzania do obrotu i stosowania substancji kontrolowanych, na wprowadzanie do obrotu i stosowanie halonów do zastosowań krytycznych, określonych w załączniku VI do tego rozporządzenia, przez przedsiębiorstwa, które uzyskały autoryzację właściwego organu państwa członkowskiego na przechowywanie halonów do zastosowań krytycznych.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska prowadził i ogłaszał w Biuletynie Informacji Publicznej listę takich przedsiębiorstw. Na takiej liście mogą zostać umieszczone podmioty spełniające następujące wymagania:

- 1) posiadające co najmniej dwuletnie doświadczenia w działalności związanej ze stosowaniem gazowych środków gaśniczych lub obrotem takimi środkami,
- 2) posiadające uprawnienia do gromadzenia odpadów niebezpiecznych,
- 3) posiadające możliwości magazynowania halonów w warunkach zapewniających zminimalizowanie ich emisji do środowiska.

Podmiot występujący z wnioskiem do ministra właściwego do spraw środowiska o umieszczenie na liście załączałby do wniosku oświadczenie o spełnieniu wymienionych wyżej warunków, na podstawie którego minister umieszczałby podmiot na liście. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska określił w drodze rozporządzenia wzór wniosku o umieszczenie na liście podmiotów uprawnionych do gromadzenia halonów i dokonywania obrotu halonami oraz wzór oświadczenia o spełnieniu warunków określonych wyżej.

Należy wskazać, że obecnie w Biuletynie Informacji Publicznej zamieszczone jest ogłoszenie Ministra Środowiska o wskazaniu jednostek do gromadzenia halonów. Pismami z dnia 2 września z dnia 26 października 2005 r. Minister Środowiska wskazał podmioty do gromadzenia halonów, w tym sprzętu oraz produktów zawierających halony, w celu zaspokojenia potrzeb wynikających z zastosowań krytycznych, z możliwością ich eksportu poza teren Unii Europejskiej.

W projektowanej ustawie zakłada się wprowadzenie obowiązku rejestracji podmiotów produkujących, stosujących i wprowadzających do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej nowe substancje, o których mowa w art. 24 rozporządzenia (WE) 1005/2009.

Zakłada się, że podmioty o których mowa powyżej, występowałyby do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem, o wpisanie ich na listę takich podmiotów. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska prowadził i ogłaszał taką listę w Biuletynie Informacji Publicznej. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska określił w drodze rozporządzenia wzór wniosku o wpisanie do rejestru podmiotów produkujących, stosujących i wprowadzających do obrotu nowe substancje.

Proponuje się także, aby obowiązek rejestracji obejmował również podmioty stosujące substancje kontrolowane w charakterze substratów lub czynników ułatwiających procesy chemiczne oraz podmiotów prowadzących niszczenie substancji kontrolowanych, w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1005/2009.

Zakłada się, że podmioty, o których mowa powyżej, występowałyby do ministra właściwego do spraw środowiska z wnioskiem, o wpisanie ich na listę takich podmiotów. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska prowadził i ogłaszał taką listę w Biuletynie Informacji Publicznej. Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska określił w drodze rozporządzenia wzór

wniosku o wpisanie do rejestru podmiotów stosujących substancje kontrolowane w charakterze substratów lub czynników ułatwiających procesy chemiczne lub prowadzących ich niszczenie.

2.2. Obowiązek prowadzenia przez operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej dokumentacji

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 nakłada szereg obowiązków na podmioty prowadzące określoną działalność związaną z substancjami kontrolowanymi, w szczególności w zakresie sprawdzania pod względem wycieków, konserwacji i serwisowania określonych urządzeń lub systemów, prowadzenia odzysku substancji kontrolowanych z określonych urządzeń lub systemów.

Rozporządzenie (WE) nr 1005/2009 w art. 23 ust 3. nakłada na operatorów urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych, pomp ciepła i systemów przeciwpożarowych zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych obowiązek prowadzenia dokumentacji.

W przepisach krajowych należy określić sposób prowadzenia dokumentacji, o której mowa powyżej.

Operatorzy będą obowiązani sporządzać i prowadzić dokumentację w formie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, przy czym karty te miałyby postać dokumentu elektronicznego. Karty będą stanowiły element Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej (o którym mowa w punkcie 2.4.) i sporządzane będą w terminie do 10 dni od dnia dostarczenia urządzenia lub systemu na miejsce jego funkcjonowania, a w przypadku, gdy urządzenie lub system ochrony przeciwpożarowej wymaga zainstalowania, w terminie do 10 dni od dnia zakończenia jego instalacji i napełnienia urządzenia lub systemu substancją kontrolowaną. Należy w tym miejscu podkreślić, że zgodnie z przepisami rozporządzenia instalowanie urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub od nich uzależnionych będzie dozwolone jedynie w przypadku przyznania przez Komisję Europejską wyłączenia na podstawie art. 11 ust. 8.

Operatorzy urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej będą też zobowiązani do zapewnienia, aby wpisu danych do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dotyczących konserwacji lub serwisowania, kontroli szczelności i odzysku oraz danych dotyczących instalowania urządzeń lub systemów dokonywały osoby posiadające certyfikat dla personelu uprawniający do wykonywania czynności, których dane te dotyczą.

Wpisy danych powinny być dokonywane w terminie 3 dni roboczych od dnia wykonania wymienionych powyżej czynności, a aktualne kopie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w formie elektronicznej i w formie wydruku powinny być przechowywane w miejscu funkcjonowania urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej.

Proponuje się, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki, określił, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i prowadzenia oraz wzór Karty Urządzenia, biorąc pod uwagę:

- 1) wymogi wynikające z przepisu art. 23 ust 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009,
- 2) specyfikę poszczególnych rodzajów urządzeń,
- 3) konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o danym urządzeniu oraz jego operatorze,
- 4) konieczność sporządzania Karty Urządzenia i dokonywania w niej wpisów w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym gromadzenie informacji zawartych w Karcie Urządzenia w Centralnym Rejestrze Operatorów,
- 5) konieczność zharmonizowania sposobu sporządzania i prowadzenia oraz wzoru Karty Urządzenia ze sposobem sporządzania i prowadzenia oraz wzorem Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej,
- 6) konieczność zharmonizowania wzoru Karty Urządzenia z wzorem Karty Urządzenia określonym w przepisach dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych.

Proponuje się też, aby minister właściwy do spraw środowiska, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, określił, w drodze rozporządzenia, sposób sporządzania i prowadzenia oraz wzór Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, biorąc pod uwagę:

- 1) wymogi wynikające z przepisu art. 23 ust 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009,
- 2) specyfikę poszczególnych rodzajów systemów ochrony przeciwpożarowej,
- 3) konieczność zapewnienia kompleksowej informacji o danym systemie ochrony przeciwpożarowej oraz jego operatorze,
- 4) konieczność sporządzania Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej i dokonywania w niej wpisów w systemie teleinformatycznym, umożliwiającym gromadzenie informacji zawartych w Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej w Centralnym Rejestrze Operatorów,
- 5) konieczność zharmonizowania sposobu sporządzania i prowadzenia oraz wzoru Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej ze sposobem sporządzania i prowadzenia oraz wzorem Karty

Urządzenia,

- 6) konieczność zharmonizowania wzoru Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej z wzorem Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej określonym w przepisach dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych.

Zakłada się, że projektowana ustawa będzie nakładać na operatora urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych obowiązek prowadzenia wykazu Kart Urządzeń lub Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowej. Wykazy tych kart, powinny być przechowywane w miejscu funkcjonowania urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej.

2.3. Wspecjalizowana jednostka

Dla zapewnienia możliwości gromadzenia i dokonywania analiz danych o wykorzystywaniu substancji kontrolowanych w Polsce, a także realizacji bieżących zaleceń organów Unii Europejskiej w zakresie ochrony warstwy ozonowej i monitoringu przez organy administracji rządowej wykonywania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz przepisów ustawy przez podmioty użytkujące produkty, urządzenia i systemy zawierające substancje kontrolowane oraz podmioty prowadzące działalność gospodarczą w zakresie produkcji i usług związanych ze stosowaniem substancji kontrolowanych, oraz z ich obrotem, a także oceny wpływu przepisów wspólnotowych i krajowych na ograniczanie stosowania substancji kontrolowanych i nowych substancji, niezbędne jest wskazanie w projekcie ustawy wyspecjalizowanej jednostki, która wykonywałaby te zadania.

Proponuje się, aby do zadań wyspecjalizowanej jednostki należało:

- 1) utworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, o którym mowa w punkcie 2.4. oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tego rejestru,
- 2) przekształcenie i prowadzenie bazy danych, w której gromadzone będą dane zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7. przekazywanych przez podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tej bazy,
- 3) realizacja bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji kontrolowanych, w tym:
 - a) analiza i opiniowanie materiałów dotyczących substancji kontrolowanych i nowych substancji przekazywanych i publikowanych przez Komisję Europejską lub inne organy Unii Europejskiej,
 - b) pełnienie funkcji punktu kontaktowego dla podmiotów krajowych i Komisji Europejskiej w zakresie rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, w tym gromadzenie sprawozdań przekazywanych przez podmioty zgodnie z art. 27 oraz dokonywanie analizy danych w nich zawartych, a także gromadzenie kopii licencji udostępnianych przez Komisję Europejską zgodnie z art. 18 ust. 7 rozporządzenia (WE) 1005/2009,
 - c) opracowywanie dokumentacji dotyczącej realizacji rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, wymaganej do przekazania do Komisji Europejskiej lub innych organów Unii Europejskiej,
 - d) opracowywanie informacji, o których mowa w art. 26 ust 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, wymaganych do przekazania do Komisji Europejskiej,
- 4) analiza i opiniowanie wniosków o odstępstwa, o których mowa w punkcie 2.1.6. składanych przez podmioty krajowe do właściwej władzy.

Zakłada się, że finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki dokonywane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Proponuje się także, aby minister właściwy do spraw środowiska sprawował nadzór nad wykonywaniem przez wyspecjalizowaną jednostkę zadań określonych powyżej. Nadzór ten polegałby w szczególności na tym, że każdego roku wyspecjalizowana jednostka w terminach określonych w umowach dotacji, zawieranych z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, przedkładałaby ministrowi właściwemu do spraw środowiska raporty z wykonania zadań w poprzednim roku kalendarzowym. W przypadku, gdy dany raport byłby niepełny lub budził zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska mógłby zażądać jego uzupełnienia lub udzielenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym przez siebie terminie. Jeżeli w wyznaczonym terminie wyspecjalizowana jednostka nie uzupełniłaby raportu lub nie złożyła żądanych wyjaśnień, a także, jeśli złożony raport nadal budziłby zastrzeżenia, minister właściwy do spraw środowiska mógłby wystąpić do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej o zmniejszenie lub zawieszenie finansowania określonych zadań.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw środowiska nie później niż do 30 czerwca każdego roku będzie przedstawiał Radzie Ministrów informacje o realizacji zadań wynikających z projektowanej ustawy wraz z wykazem kosztów przeznaczonych na realizację tych zadań.

Analizy i opracowania danych przekazywanych do Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz do bazy danych z ewidencji substancji kontrolowanych będą co do zasady wykonywane wyłącznie na zlecenie ministra właściwego do spraw środowiska.

Proponuje się jednak, aby wyspecjalizowana jednostka, mogła także sporządzać odpłatnie, na podstawie informacji zawartych w Centralnym Rejestrze Operatorów i bazy danych, w której gromadzone będą dane zawarte w sprawozdaniach, o których mowa w punkcie 2.7. przekazywanych przez podmioty prowadzące działalność w poszczególnych sektorach, inne analizy i opracowania na potrzeby organów administracji publicznej innych niż minister właściwy do spraw środowiska oraz organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców, przy czym analizy i opracowania sporządzone na zlecenie podmiotów innych, niż organy administracji publicznej nie będą mogły zawierać informacji umożliwiających identyfikację poszczególnych operatorów, ani osób, które przekazały te dane. Wykonywanie wspomnianych analiz i opracowań byłoby finansowane ze środków podmiotów zlecających, tj. organów administracji publicznej, organizacji samorządu gospodarczego i organizacji pracodawców.

Niezbędne jest, aby wyspecjalizowana jednostka została określona w ustawie, gdyż jedynie w takim przypadku będzie można zapewnić profesjonalne i niezależne od wpływu zainteresowanych podmiotów funkcjonowanie proponowanego mechanizmu przekazywania i gromadzenia danych o wykorzystywaniu substancji kontrolowanych oraz o urządzeniach i systemach zawierających te substancje.

W związku z delegacją zawartą w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową, Minister Środowiska upoważnił Instytut Chemii Przemysłowej im. Prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie do sprawowania funkcji wyspecjalizowanej jednostki, która wykonuje zadania wskazane w art. 5 wymienionej ustawy.

Proponuje się, aby wykonywanie zadań wyspecjalizowanej jednostki ponownie powierzyć w projektowanej ustawie Instytutowi Chemii Przemysłowej im. prof. Ignacego Mościckiego w Warszawie, który od wielu lat współpracuje ściśle z Ministerstwem Środowiska i Ministerstwem Gospodarki w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową i fluorowanych gazów cieplarnianych, wykonując w ramach umów zawieranych z tymi urzędami zadania związane z realizacją zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie substancji kontrolowanych i fluorowanych gazów cieplarnianych, i posiada unikalną wiedzę i doświadczenie w tym zakresie, obejmujące wszystkie sektory, w których te substancje są wykorzystywane.

Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu Instytutu Chemii Przemysłowej aktualnie gromadzi w ramach umów z Ministerstwem Środowiska dane z ewidencji substancji kontrolowanych i dokonuje ich analizy, a działalność Biura w tym zakresie jest wysoko oceniana.

Ponowne powierzenie zadań Instytutowi gwarantuje właściwe prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów oraz bazy danych ze sprawozdań i przeprowadzanie obiektywnej i profesjonalnej analizy zawartych tam danych dla potrzeb organów administracji publicznej.

Należy dodać, że Instytut Chemii Przemysłowej został też wyznaczony jako wyspecjalizowana jednostka w projekcie założeń do ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych. Umożliwi to zharmonizowanie prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów urządzeń i systemów zawierających fluorowane gazy cieplarniane i substancje zubożające warstwę ozonową oraz baz danych ze sprawozdań przekazywanych przez podmioty na podstawie projektu ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych i projekcie ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową.

Należy dodać, że Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu Instytutu Chemii Przemysłowej jest obecnie punktem kontaktowym dla Komisji Europejskiej w realizacji przepisów zarówno rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 286 z 31.10.2009) (wcześniej rozporządzenia (WE) nr 2037/2000 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 244 z 29.09.2000)), jak i rozporządzenia (WE) nr 842/2006 dotyczącego fluorowanych gazów cieplarnianych (Dz. U. UE L 161 z 14.06.2006, str. 1-1).

2.4. Centralny Rejestr Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej

W związku z koniecznością gromadzenia i dokonywania analiz danych o wykorzystywaniu substancji kontrolowanych w urządzeniach i systemach ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej tych substancji zakłada się utworzenie w projektowanej ustawie Centralnego Rejestru

Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych, zwanego dalej „Centralnym Rejestrem Operatorów”.

Zgodnie z art. 23 ust. 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 operatorzy urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła i systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających substancje kontrolowane w ilości 3 kg lub więcej¹, mają obowiązek gromadzenia określonych w rozporządzeniu danych o tych urządzeniach i systemach, w tym w szczególności danych o czynnościach wykonywanych z tymi urządzeniami i systemami przy wykorzystywaniu substancji kontrolowanych i ich przekazywania na żądanie właściwych organów państwa członkowskiego i Komisji Europejskiej.

Dane te, w formie dokumentów elektronicznych w postaci Kart Urządzeń i Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowych, będą gromadzone w Centralnym Rejestrze Operatorów, i na ich podstawie sporządzane będą analizy i opracowania dla potrzeb administracji rządowej i Komisji Europejskiej.

Centralny Rejestr Operatorów powinien umożliwiać identyfikację urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej oraz ich operatorów, a także rodzaju i ilości substancji kontrolowanych zawartej w urządzeniu lub systemie, oraz zawierać informacje dotyczące instalacji, konserwacji i serwisowania urządzenia lub systemu, a także kontroli szczelności oraz odzysku z niego substancji zubożającej warstwę ozonową.

Należy podkreślić, że utworzenie takiego rejestru jest niezbędne z punktu widzenia potrzeb administracji rządowej i Komisji Europejskiej, ale również będzie stanowił skuteczny bodziec dla operatorów zmuszający ich do wypełniania obowiązków nałożonych na nich mocą rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 i w znacznym stopniu ułatwi organom Inspekcji Ochrony Środowiska i organom Państwowej Straży Pożarnej kontrolę przestrzegania przepisów rozporządzenia zarówno przez operatorów, jak i przez firmy serwisujące urządzenia.

Jak wskazano w punkcie 2.3, planuje się powierzyć prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów wyspecjalizowanej jednostce.

Dane zawarte w Centralnym Rejestrze Operatorów będą zabezpieczone, a dostęp do nich będą miały wyłącznie osoby upoważnione, tj. osoba upoważniona przez Kierownika wyspecjalizowanej jednostki oraz operator urządzenia lub systemu ochrony przeciwpożarowej, dla którego została sporządzona konkretna Karta Urządzenia lub Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, lub osoba przez niego upoważniona.

Operator oraz upoważniona przez niego osoba będą miały dostęp do danych zawartych w Centralnym Rejestrze Operatorów dotyczących wyłącznie ich urządzenia lub systemu.

Zakłada się, że Centralny Rejestr Operatorów, o którym mowa wyżej będzie prowadzony łącznie z Centralnym rejestrem Operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej fluorowanych gazów cieplarnianych utworzonym na mocy projektowanej ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi, w drodze rozporządzenia, sposób prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów, gromadzenia w nim danych, a także sposób udostępniania tych danych i sposób ich zabezpieczenia, biorąc pod uwagę;

- 1) potrzebę prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów w systemie teleinformatycznym i automatycznego przekazywania do niego danych w tym systemie oraz potrzebę zapewnienia możliwości korzystania z tych danych w celu dokonywania ich analiz i opracowań,
- 2) konieczność zapewnienia ochrony danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane,
- 3) konieczność zharmonizowania tych przepisów z przepisami odnoszącymi się do Centralnego Rejestru Operatorów wydanymi na podstawie projektowanej ustawy o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych.

2.5. Certyfikaty i inne wymagania kwalifikacyjne

Art. 22 ust 5 oraz art. 23 ust 4 rozporządzenia (WE) 1005/2009 nakłada na państwa członkowskie obowiązek określenia minimalnych wymagań kwalifikacyjnych wobec personelu wykonującego czynności takie jak odzysk, regeneracja i niszczenie substancji kontrolowanych, a także sprawdzanie pod względem wycieków oraz naprawy wycieków.

W związku z powyższym wymogiem proponuje się przyjęcie następujących zapisów w projekcie założeń do ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową.

¹ Dotyczy to np. urządzeń chłodniczych w supermarketach, urządzeń klimatyzacyjnych w centrach handlowych i hotelach, systemów ochrony przeciwpożarowej w zakładach przemysłowych i dużych serwerowniach itp.

2.5.1. Certyfikaty dla personelu

Personel wykonujący czynności takie jak odzysk substancji kontrolowanych, instalacja, konserwacja lub serwisowanie oraz sprawdzanie pod względem wycieków w stosunku do urządzeń chłodniczych i klimatyzacyjnych, pomp ciepła oraz systemów ochrony przeciwpożarowej, a także personel dokonujący odzysku substancji kontrolowanych urządzeń zawierających rozpuszczalniki oraz z gaśnic jest zobowiązany do posiadania certyfikatu dla personelu.

Proponuje się, aby certyfikat dla personelu był ważny przez okres 5 lat i na wniosek posiadacza mógł być przedłużany przez jednostkę certyfikującą na okres kolejnych 5 lat pod warunkiem przedstawienia dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia w okresie ostatnich 12 miesięcy przed upływem terminu ważności certyfikatu oraz udokumentowania - oświadczeniem wydanym przez pracodawcę - braku przerwy w wykonywaniu czynności, których dotyczy certyfikat w okresie ważności certyfikatu, większej niż 24 miesiące.

2.5.1.1. Warunki uzyskiwania certyfikatów dla personelu

Proponuje się, aby certyfikat dla personelu mogła uzyskać osoba pełnoletnia, która spełnia następujące warunki:

- 1) nie została prawomocnie skazana za przestępstwo przeciwko środowisku,
- 2) posiada co najmniej wykształcenie zasadnicze zawodowe lub co najmniej 3 letnią udokumentowaną oświadczeniem wydanym przez pracodawcę praktykę w branży, której dotyczy dany certyfikat dla personelu,
- 3) ukończyła szkolenie dla personelu w zakresie zasad postępowania z substancji zubożających warstwę ozonową, przeprowadzone przez podmiot znajdujący się na liście ogłaszanej przez jednostkę certyfikującą, o której mowa w pkt. 2.5.2.,
- 4) złożyła z wynikiem pozytywnym egzamin przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez jednostkę oceniającą personel znajdującą się na liście ogłaszanej przez jednostkę certyfikującą, o której mowa w pkt. 2.5.2.

2.5.1.2. Jednostka certyfikująca personel, jednostki oceniające personel oraz podmioty prowadzące szkolenia dla personelu

Certyfikaty dla personelu powinny być wydawane przez tzw. jednostki certyfikujące, ustanowione w krajowych przepisach ustawowych lub wykonawczych albo wyznaczone przez właściwy organ państwa członkowskiego bądź przez inne uprawnione organy. Jednocześnie w aktach tych wprowadzono pojęcie „jednostki oceniającej” na określenie podmiotu organizującego egzamin dla personelu, i wskazano, że jednostki takie powinny być wyznaczone przez właściwy organ państwa członkowskiego lub inne organy do tego uprawnione.

Zakłada się, że jednostkę certyfikującą personel wskaże minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, w drodze decyzji. Proponuje się, aby funkcję takiej jednostki pełnił podmiot spełniający wymagania dla jednostki certyfikującej personel. Wskazując taki podmiot minister powinien kierować się potrzebą zapewnienia przez ten podmiot bezstronności i niezależności jednostki certyfikującej, dotychczasowym doświadczeniem podmiotu w certyfikacji osób, a także możliwością pełnienia przez ten podmiot roli jednostki certyfikującej dla wszystkich sektorów i rodzajów czynności objętych obowiązkiem uzyskiwania certyfikatów dla personelu. W decyzji minister określi też maksymalną wysokość opłaty, jaką może pobrać jednostka certyfikująca za wydanie certyfikatu dla personelu i wydanie certyfikatu tymczasowego dla personelu, kierując się oceną wysokości kosztów, jakie będzie ponosić jednostka certyfikująca w związku z wydaniem takiego certyfikatu.

Proponuje się też, aby minister właściwy do spraw gospodarki, po zasięgnięciu opinii ministra właściwego do spraw wewnętrznych, wyznaczył inny podmiot do pełnienia funkcji jednostki certyfikującej personel jeśli stwierdzi, że dotychczasowy podmiot pełniący taką funkcję:

- 1) nie wykonuje swoich zadań lub wykonuje je nienależycie,
- 2) nie spełnia wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej i w przepisach projektowanej ustawy.

Zakłada się, że jednostkami oceniającymi personel, czyli jednostkami przeprowadzającymi egzaminy, będą mogły być jednostki organizacyjne szkół wyższych, placówki naukowe Polskiej

Akademii Nauk, instytuty naukowo-badawcze, jednostki badawczo-rozwojowe lub inne jednostki naukowe oraz stowarzyszenia naukowo-techniczne Naczelnej Organizacji Technicznej, a także inne podmioty, do zakresu działania których należy kształcenie lub prowadzenie badań w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową, w odniesieniu do czynności, których dotyczy egzamin, oraz dysponujące odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów w części praktycznej, zgodnie ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych, a także osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną umożliwiającą ocenę umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu.

Podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki oceniającej personel będzie zobowiązany do zgłoszenia takiego zamiaru do jednostki certyfikującej personel w terminie minimum 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem organizowania egzaminów. Jednostka certyfikująca, po potwierdzeniu spełnienia przez jednostkę oceniającą wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej oraz w przepisach projektowanej ustawy umieszcza dane kontaktowe jednostki oceniającej w rejestrze jednostek oceniających jaki będzie musiała prowadzić na swojej stronie internetowej oraz zawiadamia o tym podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki oceniającej w terminie 14 dni od otrzymania zgłoszenia. W przypadku, gdy jednostka certyfikująca stwierdzi, że podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki oceniającej nie spełnia wymagań zawartych w przepisach Unii Europejskiej oraz w przepisach projektowanej ustawy, powiadamia o tym ten podmiot w terminie 14 dni od otrzymania zgłoszenia. Podmiot ubiegający się o działanie jako jednostka oceniająca personel będzie zobowiązany dołączyć do zgłoszenia o zamiarze przeprowadzania egzaminów dla osób ubiegających się o certyfikat dla personelu pisemne oświadczenie o dysponowaniu odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów oraz osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną umożliwiającą ocenę umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu.

Zakłada się, że jednostka certyfikująca będzie miała obowiązek przeprowadzania okresowych kontroli jednostek oceniających pod względem zgodności wymagań określonych w rozporządzeniach wspólnotowych oraz przepisach projektowanej ustawy.

W razie stwierdzenia przez jednostkę certyfikującą niewypełnienia przez jednostkę oceniającą personel wszystkich wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej i w ustawie kierownik jednostki certyfikującej, skreśli z listy jednostek oceniających, podmiot, który przeprowadził egzamin pomimo niewypełniania wymagań, a także powiadomi o tym skreślony z listy podmiot.

Proponuje się, aby pełnienie w tym zakresie roli jednostek oceniających personel również przez podmioty będące producentami lub użytkownikami tych urzędzeń, bez konieczności spełnienia wymagań odnoszących się – w przypadku ubiegania się o status jednostki oceniającej - do obowiązku prowadzenia określonej działalności i działania w jednej z wymienionych powyżej form. Jednakże podmioty te miałyby obowiązek dysponowania odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia egzaminów w części praktycznej, zgodnie ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych oraz osobami posiadającymi odpowiednią wiedzę praktyczną i teoretyczną umożliwiającą ocenę umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu.

Zakłada się, że jednostkami prowadzącymi szkolenia będą mogły być podmioty dysponujące odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń w części praktycznej, w zakresie zgodnym ze szczegółowym zakresem tematów egzaminacyjnych.

Podmiot zamierzający pełnić rolę jednostki prowadzącej szkolenia będzie zobowiązany do zgłoszenia takiego zamiaru do jednostki certyfikującej personel w terminie minimum 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem szkoleń. Podmiot ubiegający się o działanie jako jednostka prowadząca szkolenia będzie zobowiązany dołączyć do zgłoszenia o zamiarze przeprowadzania szkoleń pisemne oświadczenie o dysponowaniu odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń. Zakłada się, że ten sam podmiot będzie mógł prowadzić szkolenie i być jednostką oceniającą personel jeśli spełni wymagania dla podmiotów prowadzących szkolenie oraz jednostek oceniających personel.

Osoba, która odbyła szkolenie w jednostce pełniącej jednocześnie rolę jednostki oceniającej nie będzie mogła zdawać egzaminu w tej samej jednostce.

Jednostka certyfikująca personel zobowiązana będzie do:

- 1) ustanowienia szczegółowej procedury wydawania, cofania i zawieszania certyfikatów dla personelu i wydawania certyfikatów tymczasowych dla personelu i ogłoszenia jej na swojej stronie internetowej po zatwierdzeniu przez ministra właściwego do spraw gospodarki. Przy sporządzaniu tej procedury jednostka certyfikująca personel powinna wziąć pod uwagę wytyczne zawarte w normie PN 17024 „Ogólne wymagania jednostek certyfikujących osoby”,
- 2) przeprowadzania weryfikacyjnych kontroli jednostek oceniających personel,

- 3) przeprowadzania wyrywkowych kontroli wypełniania przez personel, któremu został wydany certyfikat, obowiązku posiadania odpowiedniego wyposażenia technicznego podczas wykonywania czynności, których dotyczy ten certyfikat.

Jednostki oceniające zobowiązane będą do:

- 1) posiadania szczegółowych zasad przygotowywania egzaminów, w tym posiadania puli pytań egzaminacyjnych i jej aktualizowania, wyboru pytań egzaminacyjnych na konkretny egzamin, zachowania zasad tajności pytań,
- 2) posiadania procedury przeprowadzania egzaminów,
- 3) wyznaczenia składu komisji egzaminacyjnej oraz wyznaczenia spośród członków komisji przewodniczącego komisji egzaminacyjnej,
- 4) zapewnienia, aby członkami komisji egzaminacyjnej nie były osoby, które przeprowadziły szkolenie osoby egzaminowanej,
- 5) wydania osobie, która złożyła egzamin z wynikiem pozytywnym, dokumentu potwierdzającego zdanie egzaminu i określającego zakres egzaminu.

Jednostki prowadzące szkolenia będą zobowiązane do określenia programów szkolenia zgodnie z zakresem tematycznym egzaminów określonym w rozporządzeniu, o którym mowa poniżej.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia:

- 1) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka oceniająca personel,
- 2) wzór pisemnego zgłoszenia podmiotu ubiegającego się o działanie jako jednostka prowadząca szkolenia.

Wydając rozporządzenie minister będzie kierował się koniecznością określenia jednolitego zakresu informacji w zakresie, w jakim będzie działał podmiot.

Zakłada się również, że minister właściwy do spraw gospodarki zostanie w projektowanej ustawie zobowiązany do określenia, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych, w drodze rozporządzenia:

- 1) minimalnych wymagań odnośnie do wyposażenia technicznego niezbędnego do prowadzenia szkoleń i przeprowadzania egzaminów, kierując się potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności objęte szkoleniem oraz zapewnienia ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- 2) minimalnych wymagań odnośnie do wykształcenia i doświadczenia praktycznego osób przeprowadzających egzaminy, kierując się potrzebą zapewnienia możliwości właściwego sprawdzenia umiejętności praktycznych i teoretycznych osób przystępujących do egzaminu
- 3) wymagań dotyczących przeprowadzania egzaminów, w tym:
 - a) szczegółowych wymagań odnośnie składu komisji egzaminacyjnej oraz regulaminu jej działania, kierując się potrzebą zapewnienia udziału w komisji egzaminacyjnej minimum trzech osób z odpowiednią wiedzą teoretyczną i doświadczeniem praktycznym w zakresie objętym egzaminem oraz potrzebą zapewnienia obiektywnego działania komisji,
 - b) sposobu organizowania i regulaminu przeprowadzania egzaminów, w tym egzaminu poprawkowego, kierując się potrzebą sprawnego i obiektywnego przeprowadzenia egzaminu oraz egzaminu poprawkowego oraz zapewnienia, aby egzaminy obejmowały część teoretyczną i część praktyczną, a także potrzebą zapewnienia przez jednostkę oceniającą wyposażenia umożliwiającego przeprowadzenie egzaminu w części praktycznej,
- 4) szczegółowego zakresu tematycznego egzaminów, zapewniając, że obejmie on zagadnienia teoretyczne i praktyczne dotyczące substancji kontrolowanych, o których mowa w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1005/2009 z dnia 16 września 2009 r. w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową (Dz. U. UE L 286 z 31.10.2009, str. 1) oraz zagadnienia teoretyczne i praktyczne dotyczące odzysku fluorowanych gazów cieplarnianych z ruchomych urządzeń i ruchomych systemów ochrony przeciwpożarowej,
- 5) wzoru dokumentu potwierdzającego złożenie egzaminu z wynikiem pozytywnym oraz określającego zakres zdanego egzaminu,
- 6) wzoru dokumentu potwierdzającego odbycie szkolenia,
- 7) wzoru wniosku o wydanie certyfikatu dla personelu i certyfikatu tymczasowego dla personelu,
- 8) wzoru certyfikatu dla personelu oraz certyfikatu tymczasowego dla personelu wraz z wyszczególnieniem zakresu, uwzględniając minimalne wymagania dotyczące wydawania certyfikatów dla personelu i certyfikatów tymczasowych dla personelu, zawarte w rozporządzeniach Komisji, a także potrzebę wydawania certyfikatu w formie, odpornej na

zniszczenie, karty o niewielkich wymiarach umożliwiającej identyfikację jednostki, która wydała certyfikat, rodzaju certyfikatu oraz jego posiadacza i terminu ważności certyfikatu,

- 9) wzoru oświadczenia wydanego przez pracodawcę dokumentującego okres praktyki w branży, której dotyczy certyfikat dla personelu.

Wydając rozporządzenia minister będzie kierował się koniecznością zapewnienia minimalnych wymagań zapewniających odpowiedni poziom wiedzy, umiejętności, wyposażenia technicznego i przekazywanych danych gwarantujący odpowiednie wykonanie obowiązków.

Minister właściwy do spraw środowiska określi w drodze rozporządzenia minimalne wymagania kwalifikacyjne dla personelu dokonującego recyklingu, regeneracji i niszczenia substancji kontrolowanych.

W powyższych zapisach nie ujęto naprawy wycieków, zakładając, zgodnie z definicjami konserwacji lub serwisowania zawartymi w punkcie 2.1.3. odrębnie dla urządzeń chłodniczych, klimatyzacyjnych pomp ciepła i dla systemów ochrony przeciwpożarowej, że czynność ta jest objęta tymi definicjami.

Zakłada się, że czynności, do wykonywania których konieczne jest uzyskanie certyfikatu, będą wykonywane jedynie z wykorzystaniem odpowiedniego wyposażenia technicznego, określonego dla poszczególnych rodzajów certyfikatów w rozporządzeniach do ustawy o substancji zubożających warstwę ozonową.

2.5.2. Certyfikaty dla przedsiębiorstw (przedsiębiorców)

Przedsiębiorca prowadzący określoną działalność taką jak instalacja, konserwacja lub serwisowanie w odniesieniu do urządzeń klimatyzacyjnych chłodniczych, klimatyzacyjnych i pomp ciepła do systemów ochrony przeciwpożarowej lub gaśnic, jest obowiązany posiadać certyfikat dla przedsiębiorstw, w ww. zakresie.

W rozporządzeniu (WE) nr 1005/2009 występuje termin przedsiębiorstwo, a nie przedsiębiorca, podczas gdy w prawodawstwie polskim używa się terminu przedsiębiorca. Stąd proponuje się użyć w ustawie terminu zgodnego z prawem krajowym i w omawianym zakresie stosować określenie przedsiębiorca.

2.6. Obowiązki podmiotów prowadzących działalność związaną z systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową

Jednostkami prowadzącymi szkolenia w zakresie odzysku substancji zubożających warstwę ozonową z systemów klimatyzacji samochodowej i uprawnionymi do wydawania zaświadczeń potwierdzających ukończenie szkolenia w zakresie odzysku substancji zubożających warstwę ozonową z systemów klimatyzacji samochodowej mogą być podmioty, w których zakresie działalności leży dokonywanie napraw systemów klimatyzacji samochodowej albo prowadzenie badań w zakresie klimatyzacji samochodowej, lub podmioty dysponujące osobami wykonującymi naprawy systemów klimatyzacji samochodowej lub prowadzącymi badania w zakresie klimatyzacji samochodowej.

Jednostki te powinny dysponować odpowiednim wyposażeniem technicznym niezbędnym do przeprowadzenia szkoleń w części praktycznej w zakresie zgodnym z zakresem programu szkolenia.

Jednostki te będą obowiązane do prowadzenia rejestru wydanych zaświadczeń oraz umieszczania tego rejestru na swojej stronie internetowej oraz do zgłoszenia zamiaru rozpoczęcia prowadzenia szkoleń i wydawania zaświadczeń o odbytych szkoleniach do jednostki certyfikującej personel, w terminie minimum 30 dni przed zamierzonym rozpoczęciem prowadzenia szkoleń. Jednostka certyfikująca personel będzie zobowiązana do prowadzenia rejestru wszystkich jednostek wydających zaświadczenia o odbytych szkoleniach i do przeprowadzania przed dokonaniem wpisu do rejestru i następnie nie rzadziej niż raz na 5 lat kontroli tych jednostek w celu stwierdzenia, czy spełniają one wymagania określone w przepisach Unii Europejskiej i przepisach projektowanej ustawy.

W razie stwierdzenia przez jednostkę certyfikującą niewypełnienia przez jednostkę wydającą zaświadczenia wszystkich wymagań określonych w przepisach Unii Europejskiej i w ustawie kierownik jednostki certyfikującej nie wpisze do rejestru lub skreśli z rejestru podmiot, który wydawał zaświadczenia o ukończeniu szkolenia pomimo nie wypełniania wymagań, a także powiadomi o tym skreślony z listy podmiot. Skreślony z listy podmiot będzie musiał ponownie występować do jednostki certyfikującej personel o wpis do rejestru przed rozpoczęciem ponownego prowadzenia szkoleń i wydawania zaświadczeń.

Za dokonanie wpisu do rejestru wydających zaświadczenia o ukończeniu szkolenia jednostka certyfikująca pobiera opłatę.

Wysokość opłaty za wpis określać będzie jednostka certyfikująca, przy czym maksymalna wysokość takiej opłaty będzie określona w ustawie.

Minister właściwy do spraw gospodarki w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw transportu, określi w drodze rozporządzenia:

- 1) wymagania dotyczące wyposażenia technicznego, jakim powinna dysponować jednostka prowadząca szkolenia w zakresie odzysku substancji zubożających warstwę ozonową z systemów klimatyzacji samochodowej, kierując się zakresem części praktycznej szkoleń, jak też potrzebą zapewnienia bezpieczeństwa osób wykonujących czynności objęte szkoleniem oraz zapewnienia ochrony poszczególnych komponentów środowiska,
- 2) wzór zaświadczenia o odbytym szkoleniu wraz z wyszczególnieniem jego zakresu, uwzględniając minimalne wymagania dotyczące wydawania zaświadczeń.

2.7. Sprawozdawczość w odniesieniu do substancji zubożających warstwę ozonową

Z art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 wynika obowiązek składania sprawozdań dla każdej substancji kontrolowanej i każdej nowej substancji wymienionej w załączniku II do rozporządzenia.

W związku z powyższym zakłada się, że w ustawie zostanie nałożony na podmioty wprowadzające po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej substancje kontrolowane oraz nowe substancje, wymieniane w załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, oraz wywożące te substancje z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obowiązek przekazywania do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w punkcie 2.3. rocznych sprawozdań dotyczących substancji kontrolowanych oraz nowych substancji, z wyodrębnieniem ilości przywożonych na teren Unii Europejskiej i wywożonych z terenu Unii Europejskiej.

Zakłada się, że obowiązek przekazywania rocznych sprawozdań dotyczących substancji kontrolowanych i nowych dotyczyć będzie także podmiotów stosujących substancje kontrolowane i nowe substancje, w rozumieniu definicji stosowania zawartej w rozporządzeniu (WE) 1005/2009, a także prowadzących ich odzysk, recykling, regenerację lub zniszczenie w rozumieniu przepisów rozporządzenia (WE) 1005/2009.

Zakłada się, że sprawozdania będą przekazywane w formie formularzy mających postać dokumentów elektronicznych.

Sprawozdania będą przekazywane, w systemie teleinformatycznym, raz w roku do dnia 28 lutego, za rok poprzedni, do bazy danych ze sprawozdań prowadzonej przez wyspecjalizowaną jednostkę, o której mowa w punkcie 2.3.

Sprawozdania obejmować będą w szczególności:

- 1) rodzaj substancji kontrolowanych i nowych substancji, ich nazwy chemiczne i handlowe,
- 2) ilość każdej z substancji kontrolowanych i nowych substancji, z dokładnością do 1 kg:
 - a) przywiezionych z innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - b) przywiezionych spoza Unii Europejskiej,
 - c) zawartych we wprowadzonych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - d) zakupionych lub pozyskanych nieodpłatnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - e) odzyskanych we własnym zakresie,
 - f) wstępnie oczyszczonych we własnym zakresie w ramach recyklingu,
 - g) zregenerowanych we własnym zakresie,
 - h) wywiezionych do innego państwa członkowskiego Unii Europejskiej,
 - i) wywiezionych poza Unii Europejskiej,
 - j) wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w produktach, stacjonarnych i ruchomych urządzeniach i systemach ochrony przeciwpożarowej oraz systemach klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych,
 - k) sprzedanych lub przekazanych nieodpłatnie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
 - l) zastosowanych w poszczególnych sektorach z podaniem rodzaju zastosowania,
 - m) poddanych wstępnemu oczyszczeniu we własnym zakresie w ramach recyklingu,
 - n) poddanych regeneracji we własnym zakresie,
 - o) poddanych zniszczeniu we własnym zakresie,
 - p) zmagazynowanych na dzień 1 stycznia i 31 grudnia roku, którego dotyczy sprawozdanie,
 - q) utraconych w trakcie roku, którego dotyczy sprawozdanie – z wyodrębnieniem ilości substancji utraconych wskutek wycieku i z innych przyczyn,

W przypadku, gdy substancja kontrolowana lub nowa substancja jest zawarta w mieszaninie, w sprawozdaniu podaje się nazwę handlową i skład mieszaniny w % wagowych i umieszcza się dane dotyczące ilości tej mieszaniny, a nie jej poszczególnych składników.

Zakłada się, że dane zawarte w bazie danych ze sprawozdań będą wykorzystywane do wykonywania przez wyspecjalizowaną jednostkę, o której mowa w punkcie 2.3 analiz i opracowań, przeznaczonych do wykorzystania przez organy administracji publicznej lub Komisję Europejską.

Podobnie jak w przypadku Centralnego Rejestru Operatorów wszelkie dane zawarte w bazie danych ze sprawozdań będą zabezpieczone, a dostęp do nich będą miały wyłącznie osoby upoważnione.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw informatyzacji określi w drodze rozporządzenia:

- 1) sposób przekazywania i gromadzenia danych,
- 2) wzór elektronicznych dokumentów stanowiących formularze sprawozdań,
- 3) sposób zapewnienia ochrony danych osobowych podmiotów i osób przekazujących dane kierując się potrzebą:
 - a) zapewnienia sprawnego funkcjonowania systemu przekazywania sprawozdań oraz jednolitości i kompletności danych w nich zawartych,
 - b) stworzenia możliwości uzyskania z bazy danych informacji o ilościach substancji kontrolowanych i nowych substancji wprowadzonych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odrębnie z terytorium Unii Europejskiej i spoza terytorium Unii Europejskiej, wywiezionych z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, odrębnie na terytorium Unii Europejskiej i poza terytorium Unii Europejskiej, zmagazynowanych przez podmioty przekazujące sprawozdania oraz zastosowanych w poszczególnych sektorach do wytwarzania poszczególnych rodzajów produktów, stacjonarnych i ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, do napełniania, konserwacji lub serwisowania poszczególnych rodzajów stacjonarnych i ruchomych urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, a także do innych celów określonych w tym rozporządzeniu, oraz ilości substancji kontrolowanych i substancji nowych odzyskanych, poddanych recyklingowi, zregenerowanych i zniszczonych, na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

2.8. Opłata za substancje zubożające warstwę ozonową

Zakłada się wprowadzenie opłaty za substancje kontrolowane i nowe substancje, pobieranej za wprowadzanie do obrotu po raz pierwszy na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej tych substancji. Opłata ta będzie pobierana zarówno za substancje kontrolowane i nowe substancje wprowadzane po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w pojemnikach, jak i za te substancje zawarte we wprowadzanych po raz pierwszy do obrotu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej produktach, urządzeniach, i systemach ochrony przeciwpożarowej, gaśnicach oraz systemach klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych.

Podstawę obliczenia wysokości opłaty za substancje kontrolowane i nowe substancje stanowić będzie ilość substancji kontrolowanej lub nowej substancji, wprowadzonej do obrotu.

Maksymalna wysokość stawki opłaty za substancje kontrolowane i nowe substancje wynosić będzie dwukrotność stawki opłaty za emisję substancji CFC do środowiska.

Minister właściwy do spraw środowiska określi, w drodze rozporządzenia, wysokość stawki opłaty.

Obowiązek wnoszenia opłat powstawał będzie na koniec roku kalendarzowego, a opłaty wnoszone będą przez przedsiębiorców na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego właściwego ze względu na siedzibę danego podmiotu, do dnia 31 marca następującego po roku, którego dotyczy opłata. W przypadku, gdy dany podmiot nie będzie miał siedziby w Polsce, będzie on zobowiązany do wnoszenia opłat na odrębny rachunek bankowy Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego.

W przypadku, gdy przedsiębiorca nie uiszczy opłaty w terminie lub wpłaci zaniżoną opłatę, proponuje się aby marszałek województwa ustalił w drodze decyzji wysokość takiej opłaty na podstawie własnych ustaleń lub wyników kontroli wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska lub komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej.

Zakłada się, że podmioty zobowiązane do wnoszenia opłat będą zobowiązane do składania marszałkowi województwa, właściwemu ze względu na siedzibę danego podmiotu, rocznego sprawozdania o wysokości należnej opłaty za substancje kontrolowane i nowe substancje, do dnia 31 marca następującego po roku, którego dotyczy opłata. W przypadku, gdy dany podmiot nie będzie miał

siedziby w Polsce, będzie on zobowiązany do złożenia sprawozdania Marszałkowi Województwa Mazowieckiego.

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi, w drodze rozporządzenia, wzór sprawozdania, uwzględniając zakres niezbędnych danych oraz konieczność rzetelnego udokumentowania podstawy obliczenia wysokości opłaty za substancje kontrolowane i nowe substancje.

Marszałek województwa będzie przysyłać ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz Narodowemu Funduszowi Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej sprawozdania zawierające informacje o wpływach z tytułu opłat za substancje kontrolowane i nowe substancje, w terminie do dnia 30 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy sprawozdanie.

Wpływy z tytułu opłat i dodatkowych opłat za substancje kontrolowane i nowe substancje, powiększone o przychody z oprocentowania rachunków bankowych i pomniejszone o dochody urzędów marszałkowskich (0, 5%), przeznaczone na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty za substancje kontrolowane i nowe substancje i obsługę administracyjną systemu tych opłat, urzędy marszałkowskie będą przekazywać odpowiednio w terminie do dnia 30 kwietnia i 31 grudnia roku następującego po roku, którego dotyczy obowiązek wpłaty, na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Należy zaznaczyć, że na podstawie obowiązującej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową pobierane są już opłaty za wprowadzanie na terytorium Polski substancji zubożających warstwę ozonową, które są gromadzone na rachunku bankowym Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, co umożliwi realizację działań istotnych z punktu widzenia ochrony warstwy ozonowej.

Proponowany system opłat za substancje kontrolowane i nowe substancje umożliwi:

- 1) finansowanie części działań niezbędnych dla wypełniania przez Polskę obowiązków wynikających z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, które w innym przypadku należałoby finansować z budżetu państwa, a także ważnych projektów ukierunkowanych na ograniczanie emisji substancji kontrolowanych,
- 2) ograniczenie ilości wprowadzanych do obrotu na terytorium Polski substancji kontrolowanych i nowych substancji.

2.9. Organy właściwe w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową

Jeśli przepisy prawa Unii Europejskiej dotyczące substancji zubożających warstwę ozonową stanowią o wykonywaniu czynności przez właściwe organy państwa członkowskiego, czynności te wykonywał będzie minister właściwy do spraw środowiska, z wyjątkiem przypadków określonych w projektowanej ustawie.

Do zadań ministra właściwego do spraw środowiska będzie należeć notyfikacja informacji między Rzeczpospolitą Polską a Komisją Europejską, w zakresie spraw objętych przepisami prawa Unii Europejskiej dotyczącymi substancji kontrolowanych i nowych substancji.

Certyfikaty lub zaświadczenia wydane w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej będą mogły być uznane tylko wtedy, gdy posiadacz certyfikatu będzie dysponował tłumaczeniem przysięgłym certyfikatu na język polski.

Zakłada się, że kopie sprawozdań, o których mowa w art. 27 rozporządzenia (WE) nr 1005/2006, a także kopie licencji, o których mowa w art. 18 ust. 7 rozporządzenia (WE) 1005/2009 będą przekazywane bezpośrednio do wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w pkt. 2.3.

2.10. Nadzór i kontrola

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy oraz rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, sprawować będą organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

W zakresie sprawowanej kontroli, organy Inspekcji Ochrony Środowiska będą zobowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli postępowania z substancjami kontrolowanymi i nowymi oraz kontroli postępowania z produktami i urządzeniami oraz systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, zawierającymi substancje kontrolowane lub nowe substancje,
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych i nowych, poza przepisami odnoszącymi się do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane lub nowe substancje.

Kontrolę przestrzegania przepisów ustawy oraz rozporządzenia (WE) 1005/2009 dotyczących substancji kontrolowanych, w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, sprawować będą organy Państwowej Straży Pożarnej.

W zakresie sprawowanej kontroli organy Państwowej Straży Pożarnej będą zobowiązane do:

- 1) przeprowadzania kontroli postępowania z substancjami kontrolowanymi, a także systemami ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnicami, zawierającymi substancje kontrolowane lub nowe substancje,
- 2) dokonywania okresowych ocen stanu przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych w odniesieniu do systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic, zawierających substancje kontrolowane lub nowe substancje.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej, w związku ze sprawowaną kontrolą będą mogły żądać informacji i okazania dokumentów związanych z postępowaniem przez dany podmiot z substancjami kontrolowanymi i nowymi, a także odpowiednio produktami i urządzeniami, systemami klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych oraz systemami ochrony przeciwpożarowej i gaśnicami, zawierającymi te substancje, w szczególności udostępnienia Kart Urządzeń lub Kart Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz ich wykazów w formie wydruków.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej, w związku ze sprawowaną kontrolą, będą mogły żądać również okazania do wglądu pojemników zawierających substancje kontrolowane lub nowe oraz ich udostępnienia w celu sprawdzenia zgodności ich zawartości z dokumentacją, przy pomocy identyfikatora substancji kontrolowanych lub pobrania próbki w celu przeprowadzenia odpowiedniej analizy laboratoryjnej.

Organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej podczas stosowania identyfikatora syntetycznych czynników chłodniczych nie będą obowiązane do posiadania certyfikatów ani innych dokumentów uprawniających do wykonywania czynności z jego zastosowaniem. Główny Inspektor Ochrony Środowiska oraz Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej będą mieli obowiązek przedstawiać odpowiednio ministrowi właściwemu do spraw środowiska oraz ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych z kopią do ministra właściwego do spraw środowiska, do dnia 31 marca każdego roku kalendarzowego, raport w sprawie przestrzegania przepisów dotyczących substancji kontrolowanych i nowych w roku poprzednim, w zakresie swoich kompetencji.

Zakłada się, że minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi w drodze rozporządzenia wzór sprawozdania z kontroli.

Art. 28 ust 1. rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 nakłada na państwa członkowskie obowiązek przeprowadzania kontroli w zakresie przywozu i wywozu substancji kontrolowanych oraz produktów i urządzeń zawierających takie substancje lub od nich uzależnionych.

W związku z powyższym proponuje się, aby organy celne były zobowiązane do sporządzenia, w oparciu o analizę ryzyka, harmonogramu kontroli importu i eksportu substancji kontrolowanych i ich substytutów w danym roku kalendarzowym, przeprowadzania tych kontroli i przekazywania sprawozdania z kontroli przeprowadzonych w danym roku kalendarzowym ministrowi właściwemu do spraw środowiska do dnia 31 marca roku następnego.

Ponadto w przypadkach stwierdzenia naruszenia przez podmiot przepisów dotyczących substancji kontrolowanych lub warunków określonych w pozwoleniu wydanym przez Komisję Europejską, dotyczącym substancji kontrolowanej, organy celne powinny niezwłocznie poinformować o takim zdarzeniu Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Substancje kontrolowane zatrzymane przez organ celny w związku z nielegalnym wprowadzeniem na obszar celny Wspólnoty Europejskiej będą podlegać cofnięciu poza ten obszar, a w przypadku, gdy cofnięcie nie jest możliwe, substancje te traktowane będą jak odpady i podlegać będą unieszkodliwieniu w trybie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach, na koszt osoby, na której ciąży obowiązek wynikający z przepisów prawa celnego.

W przypadku braku możliwości unieszkodliwienia substancji kontrolowanej na koszt osoby, o której mowa powyżej, koszty unieszkodliwienia będzie ponosić Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Ponadto należy dodać, że art. 26 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 nakłada na państwa członkowskie obowiązek przekazywania Komisji UE informacji na temat przypadków nielegalnego handlu, w szczególności tych wykrytych podczas kontroli przeprowadzanych zgodnie z art. 28 tego rozporządzenia.

W związku z powyższym, proponuje się, że organy celne będą zobowiązane przedłożyć ministrowi właściwemu do spraw środowiska sprawozdanie o ilości zatrzymanej substancji kontrolowanej oraz terminie przekazania jej do unieszkodliwienia z podaniem nazwy i adresu podmiotu, któremu ta substancja została przekazana do unieszkodliwienia, a także poinformowanie ministra właściwego do

spraw środowiska o wszczętym trybie postępowania w stosunku do osoby, która dokonała nielegalnego wywozu bądź przywozu substancji kontrolowanej .

Minister właściwy do spraw środowiska w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw finansów publicznych określi w drodze rozporządzenia wzór sprawozdania z kontroli, zawierającego także informację o wszczętym trybie postępowania, biorąc pod uwagę wytyczne Komisji Europejskiej.

2.11. Kary pieniężne

Art. 29 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 wymaga, aby państwa członkowskie wprowadziły do krajowych systemów prawnych kary, które będą stosowane w przypadkach naruszeń przepisów wspólnotowych oraz krajowych. Kary powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające.

W związku z tym proponuje się poniższe kary pieniężne:

- 1) karę pieniężną w wysokości 3000 zł za:
 - a) nieprzekazanie sprawozdań lub ich kopii, o których mowa w art. 27 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009,
 - b) wprowadzenie do obrotu, wbrew przepisowi art. 7 ust. 2 oraz 7 ust 3 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, substancji kontrolowanej bez odpowiedniej etykiety,
 - c) niezapewnienie sporządzenia w terminie Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dla urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych,
 - d) niezapewnienie, że wpisu danych do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej dokonuje osoba z odpowiednim certyfikatem,
 - e) niezapewnienie wprowadzenia w terminie do Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, odpowiednich danych,
 - f) nieprzekazanie danych zawartych w Karcie Urządzenia lub Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej do Centralnego Rejestru Operatorów,
 - g) nieprowadzenie wykazu kart urządzeń lub wykazu kart systemów ochrony przeciwpożarowej,
 - h) nieprzechowywanie wykazu kart urządzeń lub wykazu kart systemów ochrony przeciwpożarowej w miejscu funkcjonowania tych urządzeń lub systemów,
 - i) nie przekazanie lub nie przekazanie w terminie wyspecjalizowanej jednostce sprawozdań dotyczących substancji kontrolowanych i nowych substancji,
- 2) karę pieniężną w wysokości 5 000 zł za:
 - a) nieposiadanie certyfikatu dla personelu w niektórych pojazdach silnikowych lub przy wykonywaniu czynności wymagających posiadanie takiego certyfikatu,
 - b) dokonywanie odzysku substancji kontrolowanych z systemów klimatyzacji samochodowej, bez uzyskania odpowiedniego zaświadczenia,
- 3) karę pieniężną w wysokości 10 000 zł za:
 - a) niezapewnienie, wbrew art. 23 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, aby substancje kontrolowane zawarte w stacjonarnych urządzeniach chłodniczych klimatyzacyjnych i pompach ciepła, w tym ich obiegach lub stacjonarnych systemach ochrony przeciwpożarowej, były sprawdzane pod względem wycieków, zgodnie z założonym harmonogramem, przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty,
 - b) niezapewnienie wbrew przepisowi art. 22 ust. 4 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz przepisom projektowanej ustawy dokonania odzysku substancji kontrolowanych zawartych w innych produktach i urządzeniach w zakresie, w jakim jest to technicznie wykonalne i nie powoduje nieproporcjonalnie wysokich kosztów przez odpowiednio wykwalifikowany personel, w celu zapewnienia ich recyklingu, regeneracji lub zniszczenia,
 - c) niezapewnienie wbrew przepisowi art. 22 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 dokonania odzysku do celów recyklingu, regeneracji lub zniszczenia substancji kontrolowanych,
 - d) przekazywanie, odpłatnie, bądź nieodpłatnie, substancji kontrolowanych osobom prywatnym na ich własne potrzeby, z wyjątkiem przekazywania w ramach usługi instalacji, konserwacji lub serwisowania stacjonarnych i ruchomych urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej, a także gaśnic i systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, udokumentowanej fakturą VAT,
- 4) karę pieniężną w wysokości 20 000 zł za przyjmowanie dostaw substancji kontrolowanych bez zapewnienia, że dostawę taka będzie odbierała osoba posiadająca certyfikat dla personelu lub certyfikat tymczasowy dla personelu, odpowiedni do wykonywanych przez tę osobę czynności związanych

z cieplarnianymi substancjami kontrolowanymi lub w przypadku przedsiębiorców oferujących usługi serwisowe i naprawcze systemów klimatyzacji w niektórych pojazdach silnikowych, osoba posiadająca zaświadczenie,

5) karę pieniężną w wysokości 30 000 zł za:

- a) nieprzestrzeganie wbrew przepisom art. 15 oraz 17 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zakazów przywozu i wywozu, w rozumieniu rozporządzenia (WE) nr 1005/2009, substancji kontrolowanych lub produktów i urządzeń zawierających te substancje lub od nich uzależnionych,
- b) nieprzestrzeganie wbrew przepisom art. 20 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zakazów przywozu i wywozu, substancji kontrolowanych lub produktów i urządzeń zawierających te substancje lub od nich uzależnionych z i do państw nie będących stronami Protokołu,
- c) nieprzestrzeganie wbrew przepisom art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zakazów wprowadzania do obrotu i stosowania substancji kontrolowanych,
- d) nieprzestrzeganie wbrew przepisom art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zakazów wprowadzania do obrotu produktów i urządzeń zawierających substancje kontrolowane lub od nich uzależnionych,
- e) nieprzestrzeganie wbrew przepisom art. 24 rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 zakazów przywozu, wywozu, wprowadzania do obrotu i stosowania substancji nowych.

Kary pieniężne będzie wymierzał, w drodze decyzji administracyjnej wojewódzki inspektor ochrony środowiska lub komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej, w zakresie swoich kompetencji.

Wprowadzenie kar pieniężnych wydaje się być jedynym skutecznym narzędziem egzekwowania ustawowych obowiązków nałożonych na podmioty podlegające przepisom projektowanej ustawy.

Kary pieniężne wnoszone będą na rachunek bankowy wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, lub komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej, który wydał decyzję. Wpływy z tytułu kar pieniężnych za dany rok kalendarzowy wojewódzki inspektor oraz komendant wojewódzki państwowej straży pożarnej prześlą do dnia 31 grudnia na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

W sprawach dotyczących kar pieniężnych stosowane będą odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych przysługują wojewódzkiemu inspektorowi ochrony środowiska lub komendantowi wojewódzkiemu państwowej straży pożarnej.

2.12. Zakres spraw, które powinny być przedmiotem aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania

Upoważnienia dotyczące wszelkich aktów wykonawczych wraz z określeniem organów właściwych do ich wydania określone zostały w poszczególnych działach merytorycznych założeń do projektowanej ustawy.

2.13. Przepisy przejściowe

Proponuje się, aby świadectwa kwalifikacji wydane na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową zachowały ważność do czasu upływu ich ważności.

2.13.1 Karta Urządzenia i Karta Systemu Ochrony Przeciwpożarowej

Operatorzy urządzeń lub systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających 3 kg lub więcej substancji kontrolowanych, istniejących w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, będą zobowiązani do zapewnienia założenia dla każdego takiego urządzenia lub systemu Karty Urządzenia lub Karty Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, w terminie 30 dni od wejścia w życie przepisów dotyczących sposobu prowadzenia Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, wydanych na podstawie projektowanej ustawy.

Ponadto operatorzy ci będą zobowiązani do przekazania informacji zawartych w Karcie Urządzenia lub Karcie Systemu Ochrony Przeciwpożarowej, drogą elektroniczną, do Centralnego Rejestru Operatorów, w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie przepisów dotyczących sposobu przekazywania danych z Kart Urządzenia i Kart Systemu Ochrony Przeciwpożarowej do Centralnego Rejestru Operatorów, wydanych na podstawie projektowanej ustawy.

2.13.2 Wpływy z opłat za substancje kontrolowane

W projektowanej ustawie powinny zostać uregulowane dodatkowe dwie kwestie rozstrzygające o tym, że:

- 1) przychody, o których mowa w art. 401 ust. 7 pkt 7 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu obowiązującym przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy, będą uwzględniane przy ustalaniu wysokości zobowiązania określonego w art. 401c ust. 8 ustawy – Prawo ochrony środowiska, w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą,
- 2) do opłat ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową należnych przed dniem wejścia w życie projektowanej ustawy będą stosowane przepisy dotychczasowe. 2.14.

2.14. Zmiany w przepisach obowiązujących

W ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska konieczne jest zmiana art. 401 ust. 7 pkt 5 i art. 401c ust. 7 pkt 6.

Art. 401 ust. 7 pkt 5 powinien stanowić, że przychodami Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej będą wpływy z opłat ustalonych na podstawie przepisów projektowanej ustawy.

Natomiast art. 401c ust. 7 pkt 6 powinien stanowić, że środki Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w wysokości nie mniejszej niż kwota wyżej wymienionych przychodów, po pomniejszeniu o koszty obsługi tych przychodów, przeznaczone będą na finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki, o której mowa w projektowanej ustawie, a także dofinansowanie działań w zakresie:

- 1) zbierania, odzysku, recyklingu, regeneracji i unieszkodliwiania substancji zubożających warstwę ozonową oraz promocji tych działań;
- 2) ograniczania emisji substancji zubożających warstwę ozonową z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz systemów klimatyzacji samochodowej oraz promocji ograniczania takiej emisji.

2.15. Termin wejścia w życie projektowanej ustawy

Proponuje się, aby projektowana ustawa weszła w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia, a w przypadku przepisów dotyczących certyfikatów i zaświadczeń, utworzenia centralnego rejestru operatorów oraz dostosowania bazy danych z ewidencji po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

Ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową utraci moc z wejściem w życie projektowanej ustawy.

3. OCENA SKUTKÓW REGULACJI

3.1. Wpływ aktu normatywnego na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

3.1.1. Administracja publiczna

Wejście w życie projektowanej regulacji nie spowoduje nowych skutków finansowych dla budżetu państwa, niż te, które będą wynikać z wydatków na administrację publiczną w związku z wynikającymi z niej zadaniami, które funkcjonują w obowiązującej ustawie o substancjach zubożających warstwę ozonową.

Wydatki budżetu państwa wynikać będą z kontroli przestrzegania przepisów ustawy oraz rozporządzenia (WE) nr 1005/2009. Kontrole w dalszym ciągu sprawować będą organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz organy Państwowej Straży Pożarnej w zakresie ochrony przeciwpożarowej.

3.1.2. Wyspecjalizowana jednostka

Do zadań wyspecjalizowanej jednostki należeć będzie:

- 1) utworzenie i prowadzenie Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tego rejestru,
- 2) przekształcenie bazy danych z ewidencji substancji zubożających warstwę ozonową i prowadzenie bazy danych ze sprawozdań dla substancji zubożających warstwę ozonową i nowych substancji wymienionej w załączniku II do rozporządzenia. oraz wykonywanie analiz i opracowań danych przekazywanych do tej bazy,
- 3) realizacja bieżących zaleceń UE w zakresie ochrony warstwy ozonowej,
- 4) analiza i opiniowanie wniosków o odstępstwa, o których mowa w punkcie 2.1.6 składanych przez podmioty krajowe do właściwej władzy.

3.1.2.1. Koszty utworzenia centralnych systemów gromadzenia danych

Koszty związane z utworzeniem elektronicznego, centralnego systemu do gromadzenia danych przekazywanych w sprawozdaniach dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową, w tym zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego, szacuje się na 50 tys. zł – przy założeniu, że nie będzie konieczne tworzenie nowej bazy danych od podstaw, a wykorzystana zostanie istniejąca baza w Instytucie Chemii Przemysłowej w Warszawie, który pełni obecnie funkcję wyspecjalizowanej jednostki w ramach ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. W innym przypadku koszty utworzenia nowej bazy byłyby co najmniej kilkakrotnie wyższe.

System gromadzenia danych ze sprawozdań dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową powinien być prowadzony łącznie z centralnym systemem gromadzenia danych ze sprawozdań dotyczących fluorowanych gazów cieplarnianych, w stosunku do których procedowane są założenia do ustawy.

Koszt utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów (CRO) urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających substancje kontrolowane, w tym zakup odpowiedniego sprzętu komputerowego przewidywany jest na około 100 tys. zł, przy założeniu, że będzie on prowadzony przez tę samą wyspecjalizowaną jednostkę łącznie z Centralnym Rejestrem Operatorów urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających niektóre fluorowane gazy cieplarniane którego utworzenie przewidziano w ustawie o niektórych fluorowanych gazach cieplarnianych. W innym przypadku koszty utworzenia Centralnego Rejestru Operatorów (CRO) urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej, zawierających substancje kontrolowane mogą być znacznie większe.

3.1.2.2. Koszty obsługi centralnych systemów gromadzenia danych oraz analizy zgromadzonych danych

Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem elektronicznego, centralnego systemu do gromadzenia danych z przekazywanych sprawozdań dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową.

Zakładając, że centralne systemy do gromadzenia danych z przekazywanych sprawozdań dotyczących substancji zubożających warstwę ozonową oraz fluorowanych gazów cieplarnianych będą prowadzone łącznie w wyspecjalizowanej jednostce wskazanej w ustawie, szacuje się, że koszt obsługi tych systemów i analizy danych wyniesie 100 tys. zł rocznie.

Na koszty roczne działalności będą się składały m. in. wynagrodzenia pracowników, koszty wynajmu i eksploatacyjne, koszty realizacji zadań określonych w regulaminie organizacyjnym itp.

Koszty obsługi i analizy danych związanych z utworzeniem Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej

Koszt prowadzenia Centralnego Rejestru Operatorów Urządzeń i Systemów Ochrony Przeciwpożarowej i analizy danych zawartych w tym systemie przewidywany jest na około 100 tys. zł. rocznie, przy założeniu, że rejestr będzie prowadzony w tej samej wyspecjalizowanej jednostce wskazanej w ustawie, która będzie gromadzić dane z przekazywanych sprawozdań. W przypadku rozdzielania tych zadań koszty byłyby kilkakrotnie większe.

3.1.2.3. Koszty związane z realizacją bieżących zaleceń Unii Europejskiej w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową

Zgodnie z założeniami koszty bieżącej realizacji zaleceń UE w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową wynosić będą 180 tys. zł rocznie. Środki przeznaczone będą na pokrycie bieżącej działalności wyspecjalizowanej jednostki w tym zakresie (analiza i opiniowanie materiałów dotyczących

substancji zubożających warstwę ozonową przekazywanych i publikowanych przez Komisję Europejską lub inne organy UE, opracowywanie dokumentacji dotyczącej realizacji rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 i rozporządzeń wykonawczych Komisji Europejskiej, wymaganej do przekazania do Komisji Europejskiej lub innych organów UE, przygotowanie odpowiednich raportów okresowych, wynikających z rozporządzenia (WE) nr 1005/2009), a także inne czynności w ramach zakresu czynności określonych w ustawie dla wyspecjalizowanej jednostki.

Zakłada się, że utworzenie centralnych systemów gromadzenia danych w wyspecjalizowanej jednostce i finansowanie zadań wyspecjalizowanej jednostki dokonywane będzie ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

3.1.3. Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

W założeniach zaproponowano wprowadzenie opłaty za substancje zubożające warstwę ozonową. Zobowiązanie do wnoszenia tych opłat jest kontynuacją zobowiązania do wnoszenia opłat ustalonych na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową. Opłata ma być wnoszona na odrębny rachunek bankowy właściwego urzędu marszałkowskiego, a wpływy z tytułu opłaty w wysokości 0,5 % mają stanowić dochód budżetu samorządu województwa z przeznaczeniem na koszty egzekucji należności z tytułu opłaty i obsługę administracyjną systemu opłaty. Reszta środków ma być przekazywana na rachunek bankowy Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Przychody Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej stanowią będą także wpływy z tytułu kar pieniężnych wymierzanych przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska oraz komendanta wojewódzkiego państwowej straży pożarnej.

Zebrane środki przekazane przez urzędy marszałkowskie do Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej wyniosły w latach 2008-2010 odpowiednio 2, 2 mln zł, 2,3 mln zł oraz 1,2 mln zł.

3.2. Wpływ projektowanej regulacji na rynek pracy

Regulacje prawne zaproponowane w założeniach do ustawy będą mogły mieć wpływ na rynek pracy. Z jednej strony może bowiem nastąpić zmniejszenie zatrudnienia na skutek eliminacji przez personel posiadający odpowiednie certyfikaty personelu nie posiadającego uprawnień, z drugiej zaś może wpłynąć na zwiększenie zatrudnienia ze względu na znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

3.3. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przepisy z zakresu substancji zubożających warstwę ozonową obowiązują w podobnej formie we wszystkich krajach Unii Europejskiej oraz obowiązują obecnie w Polsce w postaci ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o substancjach zubożających warstwę ozonową.

W związku z dostosowawczym charakterem projektowanej regulacji do rozporządzenia (WE) 1005/2009, projektowane zmiany nie nakładają na przedsiębiorców dodatkowych obowiązków w odniesieniu do tych, które obecnie wynikają z prawa wspólnotowego w zakresie substancji zubożających warstwę ozonową.

W projektowanej ustawie wzięto pod uwagę również koszty dla podmiotów gospodarczych związane z przekazywaniem informacji.

Zobowiązania ustawowe dla jednostek należących do sektora finansów publicznych, wykorzystujących urządzenia i systemy zawierające substancje kontrolowane, będą głównie dotyczyć zadań związanych ze zbieraniem i przekazywaniem określonych informacji, wynikających z:

- 1) przekazywania drogą teleinformatyczną wyspecjalizowanej jednostce sprawozdań dotyczących cieplarnianych substancji kontrolowanych;
- 2) zakładania kart urządzeń i przekazywania drogą teleinformatyczną informacji do Centralnego Rejestru Operatorów.

Należy założyć, że ze względu na powszechny obecnie dostęp do komputerów zadania te nie będą generować dodatkowych kosztów dla przekazujących dane.

Nie można natomiast oszacować wysokości wydatków przedsiębiorców wynikających z wprowadzenia kar pieniężnych, gdyż stosowanie tych kar uzależnione jest od przestrzegania przepisów projektowanej ustawy przez te podmioty.

Przewidziane w przedmiotowym projekcie kary pieniężne na poziomie od 3 tys. zł do 30 tys. zł będą miały charakter prewencyjny, skłaniający raczej do przestrzegania przepisów, a tym samym do niepłacenia tak wysokich kar.

Pozytywnym efektem wdrażania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1005/2009 oraz ustawy będzie wzrost konkurencyjności firm serwisowych działających zarówno w sektorze chłodnictwa i klimatyzacji, jak i ochrony przeciwpożarowej, gdyż nastąpi znaczący wzrost zapotrzebowania na te usługi.

Należy jednak zauważyć, że większość obowiązków nałożonych na przedsiębiorców/operatorów wynika bezpośrednio z rozporządzenia (WE) 1005/2009, a ustawa tylko precyzuje sposób w jaki te obowiązki mają być realizowane.

3.4. Wpływ regulacji na sytuację gospodarczą i rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rozwój regionalny, gdyż dotyczy działalności, które będą miały miejsce na terenie całego kraju.

3.5. Wpływ na środowisko

Substancje kontrolowane są to substancjami szczególnie szkodliwymi dla środowiska ze względu na zdolność do zubażania warstwy ozonowej. Zdolność ta określana jest za pomocą współczynnika potencjału niszczenia ozonu (ODP) i ustalana odrębnie dla każdej substancji zubożającej warstwę ozonową.

Jednocześnie większość tych substancji ma wysoki współczynnik globalnego ocieplenia (GWP) i należy do czynników przyczyniających się do wzrostu temperatury na naszej planecie.

Polska jako państwo członkowskie Unii Europejskiej jest obowiązana do podejmowania określonych działań wynikających z prawa wspólnotowego w zakresie redukcji emisji substancji zubożających warstwę ozonową.

Wprowadzenie nowych przepisów powinno spowodować pozytywny efekt dla ochrony środowiska poprzez ograniczenie emisji do atmosfery tych substancji.

Bezpośrednie ograniczenia emisji substancji zubożających warstwę ozonową mają następować, zgodnie z regulacjami wspólnotowymi, poprzez:

- 1) kontrolę szczelności urządzeń i systemów ochrony przeciwpożarowej,
- 2) odzysk substancji zubożających warstwę ozonową z urządzeń, systemów ochrony przeciwpożarowej oraz gaśnic i systemów klimatyzacji samochodowej,
- 3) zakazy wprowadzania substancji, produktów i urządzeń zawierających substancje zubożające warstwę ozonową lub od nich uzależnionych, z pewnymi wyjątkami.

Monitorowanie na szczeblu krajowym wykorzystywania substancji zubożających warstwę ozonową poprzez wprowadzenie systemu przekazywania sprawozdań oraz Centralnego Rejestru Operatorów, a także kontrola przestrzegania przepisów proponowanej ustawy przez Inspekcję Ochrony Środowiska i Państwową Straż Pożarną przyczynią się wydatnie do ograniczenia emisji tych gazów.

3.6. Konsultacje

Projekt założeń do projektu ustawy, zgodnie z § 12 ust. 5 uchwały Nr 49 Rady Ministrów z dnia 19 marca 2002 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. Nr 13, poz. 221, z późn. zm.), zostanie poddany konsultacjom w ramach procedury legislacyjnej. Przedmiotowy projekt zostanie umieszczony na stronie internetowej Ministerstwa Środowiska (www.mos.gov.pl), w dziale „prawo” – „projekty aktów prawnych” – „ustawy”. W ramach konsultacji projekt otrzymają:

- 1) Centralny Ośrodek Chłodnictwa,
- 2) Centrum Naukowo-Badawcze Ochrony Przeciwpożarowej,
- 3) Centrum Prawa Ekologicznego,
- 4) ENEA Operator Sp. z o.o.,
- 5) Fundacja Ochrony Warstwy Ozonowej „PROZON”,
- 6) Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych
- 7) Instytut Biotechnologii Przemysłu Rolno – Spożywczego,
- 8) Instytut Chemii Przemysłowej – Biuro Ochrony Warstwy Ozonowej i Klimatu,

- 9) Instytut Transportu Samochodowego,
- 10) Izba Chłodnictwa,
- 11) Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej,
- 12) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”,
- 13) Krajowa Izba Gospodarcza Chłodnictwa i Klimatyzacji,
- 14) Krajowe Forum Chłodnictwa,
- 15) Krajowy Związek Spółdzielni Mleczarskich,
- 16) Naczelna Rada Zrzeszeń Handlu i Usług,
- 17) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
- 18) Ośrodek Certyfikacji Usług Przeciwpożarowych,
- 19) Polskie Centrum Akredytacji,
- 20) Polska Izba Handlu,
- 21) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych,
- 22) Polska Organizacja Handlu i Dystrybucji,
- 23) Polska Rada Centrów Handlowych,
- 24) PSE – Operator S.A.,
- 25) Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Chłodnictwa i Klimatyzacji,
- 26) Stowarzyszenie Polskich Energetyków,
- 27) Stowarzyszenie Serwisantów Polskich Chłodnictwa,
- 28) Towarzystwo Chłodnictwa Klimatyzacji i Pomp Ciepła (SIMP),
- 29) Unia Polskiego Przemysłu Chłodniczego,
- 30) Związek Prywatnych Przetwórców Mleka.

Ponadto projekt założeń zostanie przesłany również do zaopiniowania przez:

- 1) Wojewodów,
- 2) Marszałków Województw,
- 3) Główny Urząd Statystyczny,
- 4) Urząd Dozoru Technicznego,
- 5) Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 6) Urząd Regulacji Energetyki,
- 7) Urząd Zamówień Publicznych,
- 8) Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych,
- 9) Komisję Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Wyniki przeprowadzonych konsultacji zostaną omówione po ich przeprowadzeniu.